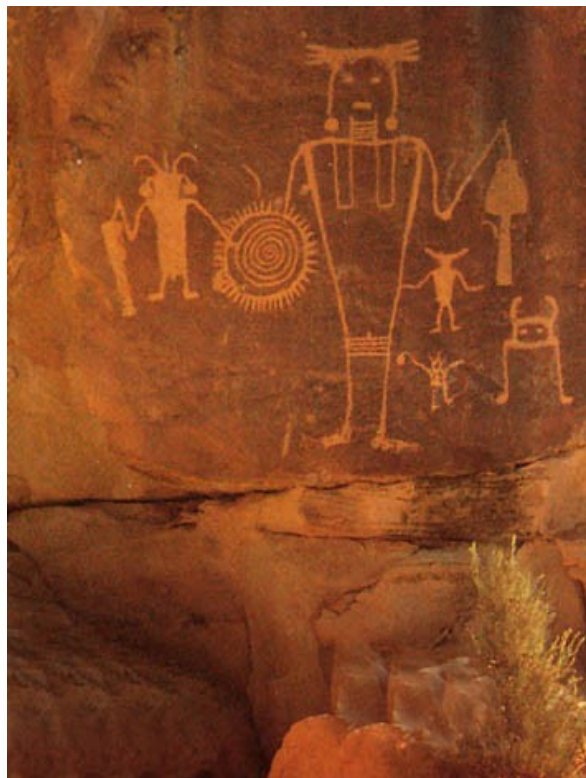

EL CLUB DELS TROGLODITES

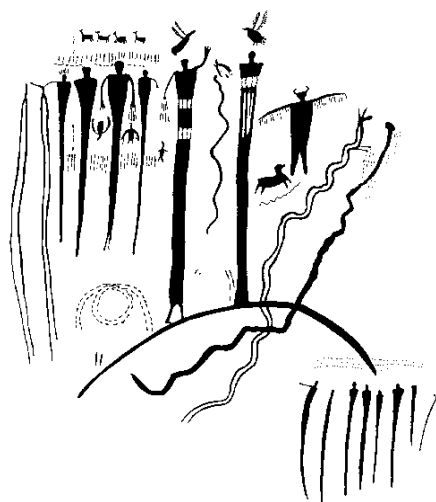

L'estrany cas de la clau de plata

ÍNDEX

- I Pròleg**
- II L'home ocell**
- II El somiador**
- IV Elemental, estimat Carter**
- V La cova dels mags negres**
- VI D'Orient, la llum**

I Pròleg

Sospès en el buit, a mig camí entre el no-res i l'absolut es troba, quan no es busca, el cèlebre Club dels Troglodites.

La seu d'aquesta selecta institució és una llarga i acollidora balma, decorada amb pintures rupestres, que serpenteja pel flanc d'una cinglera d'alterosos penyals. Uns encisadors jardins boscars la vesteixen i la corona una torre de pedra, empeltada de metall, que s'alça com un far en la immensitat. Sembla un remot niu d'àguiles acarat al curs del sol per contemplar com un solemne horitzó de muntanyes parteix en dos la volta dels cels i obre el portal de l'impossible.

Aturat en el temps, sense passat, present ni futur, el Club dels Troglodites és obert tot l'any, tant de dia com de nit. Perquè posseeix la singular qualitat d'existir alhora en el món ordinari i en una altra realitat, com un pont entre les dues ribes del mateix riu.

Però com que a la nostra banda és només un lloc remot i oblidat, protegit del món per un mur invisible, els somnis antics s'hi conserven tan frescos i vius com el dia que van ser imaginats i per això és el trampolí perfecte per emprendre'n de nous...

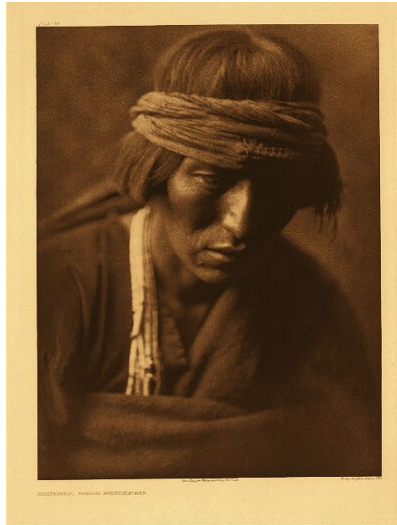
Per això, sota les seves casolanes voltes, s'apleguen tot sovint per riure una estona en amical, sarcàstica i entranyable companyia, els pocs aventurers que exploren encara els terrífics afraus de l'infinit.

Alguns són personatges de ficció, altres homes i dones que han mort o que encara viuen avui en la Història. Uns quants són infants, d'altres animals, plantes, fades, follets, déus o diables... Tots són vivents, tots són immortals, i en aquest bescanvi fratern d'experiència pouden la intensa i

càlida felicitat que els empeny, en un viatge sense final, més enllà del més enllà. Perquè els membres del Club dels Troglodites són les múltiples facetes d'un únic i etern contaire que es deleix per narrar belles històries. I de tant que en gaudeix, més coneix i molt estima.

Aquestes pàgines contenen els relats que vaig tenir el privilegi d'escoltar al Club la primera nit que hi vaig passar, de boca dels socis que en aquella ocasió s'hi van anar deixant caure.

Només són rondalles a la vora del foc, narracions desconcertants, a cops espavoridores, sempre plenes d'emoció... històries en el buit.

II

L'Home Ocell

Sempre m'han fascinat els misteris. Malvisc escrivint relats fantàstics i articles esotèrics i aquells dies de maig buscava informació sobre uns fets insòlits que havien tingut lloc en una remota zona de les muntanyes de Prades.

Els escassos veïns d'aquell racó perdut havien detectat moviments al bosc. No eren els senglars, perquè de nit se sentien veus i rialles que ressonaven per les valls. Un home, que va abandonar el seu mas a conseqüència dels fets, em va jurar en un bar de Barcelona que havia vist en una balma un colla d'estranyes personatges. També vaig entrevistar alguns excursionistes i escaladors que s'havien aventurat per aquells cingles. Tots s'havien perdut inexplicablement en intentar arribar a la balma.

De seguida em van venir al cap les tradicions universals sobre els llocs de poder, punts de la Terra que són com portes a altres realitats. Portals dimensionals que es protegeixen dels intrusos però que en determinats moments de l'any s'obren.

El tema m'atreia i vaig decidir arribar-me personalment a la balma de Prades el solstici d'estiu a investigar els fets, confiant que el moment em fos propici.

Vaig preparar menjar i material i em vaig dirigir amb el 4X4 al solitari racó muntanyós on havien passat els fets. Havia estudiat amb precisió la ruta, un estret sender que baixava d'una plana elevada fins a una profunda vall, travessada per una falla, i després s'enfilava als abruptes espadats on s'amagava la balma.

Vaig deixar el vehicle en una pista de terra a l'ombra d'uns arbres. Les pluges de maig havien sembrat de flors i de plantes un corriol encisador ombrejat d'albes i alzines. Tant bon punt em vaig endinsar a la vall es va fer un gran silenci i vaig notar un canvi subtil en l'ambient, com si hagués passat una entrada, com si m'haguessin deixat passar. I mentre tirava camí avall m'anava envaint la certesa que algú m'observava entre els arbres...

Poc abans d'arribar al fons de la vall vaig agafar un trencall per iniciar l'ascensió cap a la balma. Un sender tortuós i perdedor s'enfilava entre roques, pins i alzines, entre immensos matolls de romaní florit. Em vaig despistar un parell de cops, però aviat vaig veure, més amunt, el replà de l'abric que m'havien descrit. Hi duia un camí molt dret.

Quan ja era a tocar de la balma, em vaig agafar a un arbre i en aixecar el cap em va sorprendre una curiosa figura pintada sobre una gran roca, just a l'entrada a la balma.

M'hi vaig acostar per examinar-la d'aprop. Era una pintura prehistòrica! D'un color roig viu, estava feta amb un traç àgil que desprenia una gran força. Representava una figura humana amb ales, un "home-ocell", un singular motiu que es troba en santuaris prehistòrics dels cinc continents.

D'alguna manera, vaig pensar, aquella pintura era la clau dels fenòmens que volia investigar. La vaig contemplar en silenci i absurdament se'm va acudir batejar aquell personatge amb el nom de "Mister Fly".

De sobte vaig recordar que els aborígens australians canten o toquen el *didjeridu* per fer sortir els esperits de les pedres. Em vaig acostar a pocs centímetres de la pedra i vaig començar a emetre sons. Vaig insistir una estona fins que em vaig sentir una mica ridícul. Després vaig mirar d'enfil·lar-me sobre el monòlit on hi havia la pintura de l'home-ocell.

Vaig grimpar entre roques i arbres i quan ja veia la plataforma superior em va aturar un fort cop al cap, com si algú m'hagués clavat un toc amb gran força. Immediatament vaig notar la humitat de la sang que em baixava pel front. Controlant l'ensurt, vaig baixar a la balma i em vaig netejar una ferida superficial, però espectacular, la cicatriu de la qual encara conservo.

Francament desconcertat, vaig examinar amb atenció la zona de l'accident. No hi havia cap sostre ni relleu de pedra que hagués pogut provocar la ferida. Llavors em vaig plantar davant de l'home ocell, mirant-lo intensament, sense pensar i amb la mirada oberta. Van transcórrer, interminables, els minuts. Inesperadament em va semblar que la pedra ondul·lava lleugerament, com l'aigua d'un llac esquitxada per la pluja.

Un frec a l'esquena em va fer tornar a la realitat. Em vaig girar, sorprès. Un home d'estatura mitjana, tot que semblava més alt, em mirava fixament. Tenia la pell del color del coure, el nas aguilenc i un cos elàstic i fibrat. Anava amb el tors nu, duia una cinta negra al cap, un collaret de pedres de colors i uns estrets pantalons de pell. Del cinyell li penjaven una destal de pedra i una bossa decorada.

Aquella inversemblant versió de la pintura rupestre era tan real que vaig comprendre que havia travessat un portal. El vaig mirar. No semblava tenir edat. Flexible i a la vegada sòlid, desprenia una força que em colpejava la boca de l'estómac.

Se'm va acostar, movent-se sense aparent esforç.

- Em cridaves? – em va preguntar. No sé quina llengua parlava, però l'entenia perfectament.

No podia respondre. Continuava a la balma, però tot era diferent, més viu, més intens i a la vegada més eteri. Tremolava d'inestabilitat i de vertigen. Era conscient que m'havia ficat en una mena de deliri que jo mateix havia evocat i que ja era massa tard per tornar enrere.

L'indi em va posar a la mà al front i em vaig calmar una mica. Em costava caminar i em va agafar el braç per mostrar-me la zona, que no es limitava a la llarga balma on érem. Al llarg de tot el penya-segat es veien petits abrics a diverses alçades. Em vaig adonar que aquelles muntanyes formaven un santuari fet de punts interconnectats en aparent desordre entre penyes i arbres.

- Aquí els ocells aprenen a volar... – em va dir davant del magnífic panorama que s'estenia als nostres peus.

Pel que vaig poder deduir dels seus breus comentaris, quan sortia d'aquell màgic gravat, s'estava just al damunt del penyal on està representat, un piló cònic, escapçat, amb una plataforma oberta a l'abisme. S'hi accedia pel camí dret on m'havia clavat el cop abans, i vaig tenir la ferma sospita que l'hi devia a ell. Mr. Fly em va mirar i va encendre una llarga pipa de fusta.

- La pipa és el meu cos, – va fer en advertir la meua mirada - l'herba, la meua ment i el fum el seu moviment...

Un intens aroma va impregnar l'aire mentre caminàvem pel recinte.

El guardià mantenia una relació singular amb els animals i també amb les plantes. Els tractava tots d'una manera molt personal. De vegades s'aturava a parlar amb un arbre, un ocell o un insecte i hauria jurat que d'alguna manera li responien...

De sobte, inesperadament, va llançar un terrible crit que em va sobressaltar. Val a dir que els ecos d'aquell indret eren extraordinaris. Un cor de múltiples veus responia per tots els replecs de la vall, trencant el profund silenci que hi solia regnar. Potser els rampells de Mr.Fly, vaig pensar, havien originat els relats al·lucinats que m'havien explicat.

Feia un capvespre magnífic. El meu nou company va encendre foc per preparar un te de roca que va arrencar delicadament del sostre de la balma. Mentre el preniem en uns bols de fang i compartíem la pipa, d'efectes devastadors, em va dir:

- Et contaré una història...

Res no podrà esborrar del meu record aquella escena efusiva i intensa. Em parlava amb gestos pausats i precisos que feien aparèixer vívides escenes davant dels meus ulls.

- Al principi els avantpassats van sorgir dels replecs de la Terra i estirant-se sota el sol van dir: Jo sóc! I mentre cada avantpassat deia el seu nom, van crear el cant més sagrat. Van començar a caminar per la terra erma i buida donant nom a totes les coses per fer-les existir. Les seves paraules formaven versos i, mentre cantaven, naixien les muntanyes, els rius, els arbres... I allí on anaven els seus cants s'hi quedaven, creant una gran xarxa. Els avantpassats caçaven, menjaven, estimaven, cantaven i ballaven deixant un rastre de somnis. Quan van acabar el seu viatge van tornar a la terra on ara dormen... i ara són aquestes pedres que veus!

Al conjur de la seva veu em va semblar entreveure el primer poble d'aquella verda vall...

- Al capvespre anàvem a la Terrassa dels Somnis, el primer lloc que toca el sol a l'alba i l'últim que abandona. Allí es concentra tota la força d'aquest lloc. Ens assèiem en silenci i volàvem per l'esclatxa entre els móns...- va fer assenyalant-me la plataforma de l'extrem més occidental de la balma, banyada per la llum roja de la posta.

Tenia gana i Mr. Fly em va oferir un tros de carn seca.

- Vés amb compte- em va advertir - quan t'hi asseguis començaràs a volar...

- Encara més?

- Aprèn a cavalcar la força que no es cansa mai. Descansa quan voles i vola mentre descances...

Vaig estar una bona estona a la plataforma de ponent, mirant d'assimilar el meu nou estat, amb la mirada oberta en cent vuitanta graus i la ment buida de pensaments. De sobte vaig veure Mr. Fly dret al meu costat. Ara duia una túnica blanca fins als genolls, decorada amb uns brodats d'una fantàstica vivacitat i bellesa. Els mateixos motius cobrien la cinta del seu cap. A la mà sostenia una llança amb plomes d'una considerable alçada. Em va deixar, haig de confessar-ho, francament impressionat.

Mr. Fly va sospirar i als seus profunds i líquids ulls negres es va encendre una espurna d'immarcescible melangia mentre em deia:

- Un dia els homes-ocell d'aquest lloc van decidir deixar el somnis antics per emprendre'n de nous. Els vells s'havien esgotat. Se'n van anar tots i em van deixar a mi de testimoni.

- Hi ha més gent com tu? - li vaig preguntar.

- De llocs com aquests n'hi ha més a la Terra -va respondre Mr. Fly - Però aquest, per a molts, és com una casa.

- El Club dels Troglodites! - vaig exclamar.

Amb un gest de sòbria i solemne bellesa el guardià va alçar els braços elevant la llança contra el cel intensament roig que ja es tenyia del blau profund de la nit.

- Sóc l'últim de la meva nissaga. La meva missió és impedir que els somnis es perdin per sempre més.

- Fas més que tot això! – vaig replicar, profundament emocionat – Gràcies a la teva fidelitat, ara nosaltres també els podem viure.

- Encara et falta molt. – va afegir Mr.Fly mirant-me al fons dels ulls – Has de recuperar la memòria. Necessites ajuda, una clau que obri les portes dels teus somnis.

- Una clau? – vaig fer, atònit.

- Sí – va respondre amb un mig somriure, com si de cop i volta l'envaís una incontenible diversió - I segons les meves últimes notícies, la té un dels nostres socis...

III El somiador

- Ja no la tinc, me l'han robat! – va cridar una veu aguda des del fons de la balma.

Em vaig girar, sobresaltat. Un curiós personatge entrava al recinte amb un caminar titubejant. Era un home d'edat indefinida, prim, amb un rostre bronzejat i barbat, absolutament impassible. Duia un turbant que denotava una elevada casta brahamànica. Els seus ulls, negres com la nit, plens de foc, gairebé sense iris, semblava que ens miessin des d'un abisme situat molt darrere del seu rostre.

- Aquest matí he trobat el cofre obert, la clau havia desaparegut! – va dir l'aparició, adreçant-se a Mr. Fly i ignorant totalment la meua presència.

La seva veu tenia un accent singular, una mica forçat, i un to buit i metàl·lic que de vegades es convertia en un zumzeig inexplicable. Duia una roba europea que li anava baldera. Uns guants blancs li cobrien les mans, que sostenien un paquet embolicat amb paper de diari, donant al conjunt un aire d'exòtica excentricitat que l'entorn rupestre encara contribuïa més a ressaltar.

- La clau de plata – va continuar – obre les successives portes que impedeixen caminar lliurement pels imponents corredors de l'espai i del temps. Amb ella em podia moure, però he passat terribles dificultats per arribar fins aquí. Ajuda'm, no puc més...

Mr. Fly, assegut amb la llançà a les mans al gran banc de pedra que recorria el fons de la balma, escoltava, impassible, el discurs del *swami*. De cop i volta va deixar l'arma sobre el banc, es va alçar d'una revolada i amb un salt felí va clavar les dues mans a la cara de l'hindú. El *swami* va emetre

un estrany crit, barreja de dolor i de sorpresa, que es va transformar en un brunzit inexplicable:

- No! No ho facis! Ara sóc Zkauba, el bruixot de Yaddith!

Mr. Fly es va apartar amb una màscara a la mà. Per uns breus segons vaig contemplar un espectacle marejant, insuportable, infinitament repulsiu. Confonent-se amb la roba que ondul·lava, una massa gelatinosa, obscura i malaltissa agitava amb tremolors obscurs uns tentacles deformes... ¡Allò no era matèria, era una impossible acumulació de substàncies innombrables que provocaven una repugnància instintiva i irracional! Em vaig espantar. Aquell joc d'imaginació s'estava convertint en un malson alarmant.

Vaig mirar Mr. Fly. Contemplava l'escena sense immutar-se amb una intensa concentració. Aleshores va moure el braç i aquella quimera insuportable es va anar transformant, amb un lentíssim i exasperant moviment de càmera lenta, en un home d'aspecte fràgil però intens, amb ulleres, vestit a l'estil dels anys 20 del segle passat.

De cop i volta hi vaig caure. Allò ho havia llegit... ¡Sí, al llibre *Through the Gates of The Silver Key*, de l'escriptor americà H.P. Lovecraft!

El relat comença el 1928 en una casa de Nova Orleans després de la misteriosa desaparició en un vell cementiri prop d'Arkham, Massachussets, de l'antiquari Randolph Carter, l'*alter ego* literari de Lovecraft, l'home que l'escriptor sempre havia volgut ser.

L'orientalista Étienne-Laurent de Marigny, marmessor de Carter, celebra una reunió a casa seva amb l'advocat Aspinwall, cosí de l'antiquari desaparegut que ambiciona els seus béns, en presència d'un desconcertant testimoni, l'excèntric *swami* Chandraputra. Aquest afirma que Carter és viu, que una misteriosa clau de plata l'ha traslladat a una altra dimensió, al distant planeta Yaddith, i ara viu dins del cos del bruixot Zkabua. Els dos éssers es repugnen però estan atrapats al mateix cos.

Lovecraft narra que al cap d'un llarg temps a Yaddith, Carter aconsegueix suprimir la ment del bruixot amb l'ajut de drogues i gràcies a la clau de plata torna a Boston disfressat de *swami* perquè encara no ha aconseguit recuperar el seu cos. Li falta desxifrar un misteriós pergami, escrit en una llengua incomprendible, que acompanya la clau i n'obre tots els poders.

Finalment, el cosí de Carter, l'advocat Aspinwall l'acusa de ser un impostor i li arrenca la màscara barbada. És l'únic que veu la horrible cara de Zkabua i cau mort de terror...

Acabava de viure la mateixa escena, però la visió no m'havia fulminat com a l'ambiciós advocat, m'havia sumit en un estat molt pitjor. Fins a aquell moment estava disposat a investigar portals dimensionals i llocs de

poder, però allò era un deliri infumable que oscil·lava sarcàsticament entre la demència més grotesca i el ridícul més espantós...

- Vostè... – vaig balbucejar – és Randolph Carter, no? Però què és? Una persona, un personatge o un engany de la meva ment?

- I quina diferència hi ha? – em va contestar amb un somriure asseient-se al nostre costat mentre col·locava amb cura el paquet sobre el banc - No oblidi que tota la vida només és un conjunt d'imatges al cervell i que no hi ha cap diferència entre les que neixen de les coses reals i les engendrades pels somnis o la imaginació. La vida diària és tan extravagant i artificiosa com ells.

- Amic Carter, – va comentar aleshores Mr.Fly mentre encenia un foc – tenim un nou soci i encara no està acostumat al nostre ambient.

Vaig respirar, més tranquil, i em vaig deixar emportar per la càlida veu de Randolph Carter que evocava amb etèria perfecció calidoscòpiques visions d'estranya bellesa.

- Només amb la clau de plata podia franquejar les titàniques muntanyes que separen el món ordinari de l'absolut, la barrera entre les regions il·limitades dels somnis i els abismes on totes les dimensions es dissolen en el buit...

- La clau de plata? - vaig murmurar.

- Sí, la clau forjada a Hiperbòrea en temps immemorials que va formar part del tresor del Rei Salomó i va anar a parar finalment a mans d'un avantpassat meu, un croat d'ulls flamejants que havia après cruels secrets dels sarraïns a Orient. Anys més tard, el primer Sir Randolph Carter, mag a la cort de la reina Isabel d'Anglaterra, en va fer ús en companyia de John Dee. Després el meu besavi Edmund Carter, que va estar a punt de ser penjat amb les bruixes de Salem, la va guardar en un cofre de fusta de roure tallada de prodigiosa antiguitat, juntament amb el pergamí.

Carter va fer un gest tot assenyalant el paquet que havia portat.

- Abans que em robessin la clau, vivia tranquil a Ulthar, la fabulosa ciutat d'infinites torres alçades sobre cingleres de vidre a l'altra riba del riu Skai... – va concloure – Allí em dedicava a desxifrar el misteriós pergamí que revela els últims secrets de la clau de la plata...

- Però et vas cansar d'estudiar tot el dia, voltat dels teus gats... – va fer Mr. Fly.

- Sí, em cridaven les voluntats unides dels meus avantpassats, m'arrossegaven vers una font oculta i ancestral. Fins que un dia vaig decidir tornar a la meravellosa ciutat de Kadath. ¡Però no per fugir-ne com l'altra vegada, sinó per regnar-hi per sempre! – va exclamar apassionadament Randolph Carter.

La narració *The Dream-Quest of Unknown Kadath*, possiblement el millor relat de Lovecraft, narra l'al·lucinant viatge oníric de Randolph Carter per arribar a la meravellosa ciutat dels seus somnis d'infant. Quan

gairebé ho ha aconseguit, cau en la trampa del seu gran enemic, Nyarlathotep, el nefand Chaos Reptant. Finalment, gràcies als seus records d'infant, aconsegueix retornar al seu llit...

- Encara no coneixia la fórmula del pergami, però em vaig sentir capaç d'arribar a Kadath només amb la clau. Em temo que el meu atreviment és la causa d'aquest desgraciat afer...

El cèlebre somiador es va reclinar en un relleu de la paret de pedra de l'interior de la balma, mentre Mr.Fly preparava unes pipes. El fum de l'herba i la claror de la lluna em feien veure les muralles, els temples, les columnates i els ponts de marbre de la immortal ciutat del sol ponent...

¡Tenia al costat l'home que havia arribat on cap home no havia pogut arribar, el viatger que podia recórrer a voluntat els paisatges prismàtics dels seus somnis infantils!

- Vaig tornar a recórrer les increïbles regions on només s'arriba travessant mars eteris... - va fer Carter melangiosament - Perquè hi ha replecs en el temps i l'espai, en la fantasia i en la realitat, que només un somniador pot endevinar, nebulosos laberints que només pot obrir la clau de plata...

Carter es va inclinar cap a mi i va prosseguir amb intensa emoció:

- Per tornar a Kadath havia de travessar la darrera porta, el portal que comunica amb els misteris del Buit Final, que s'estén més enllà de tots els móns i de tots els universos. Vaig girar la clau. Una successió d'impossibles paradoxes, de contradiccions que no tenen cabuda en la vida que coneixem, però que omplen els nostres somnis més fantàstics, em va envair. Jo, Randolph Carter, només existia com una vaga entitat dotada d'una quantitat d'imatges que havien perdut qualsevol connexió amb les escenes i circumstàncies que les havien provocat. M'envaïa un flux de sensacions mig percebudes, residuals, per mitjà de les quals la idea o entitat en què m'havia convertit copsava i arxivava tot el que el meu esperit percebia en caòtica i vertiginosa successió. Jo era moltes persones a la vegada, m'omplien milions d'imatges i records. ¡Tot en u, u en tot, il·limitat, infinitament idèntic a si mateix!

El somiador es va alçar amb una mirada transfigurada. L'ombra de les seves mans dibuixava paisatges a les parets de la balma.

- Gràcies a l'experiència del meu anterior viatge vaig evocar la meravellosa ciutat somiada amb tota la força de la meva ment. ¡I vaig arribar, per fi, a les seves terrasses perfumades! Als meus peus brillava la ciutat amb els fulgors daurats del sol ponent, voltada de muralles resplendents. Vaig contemplar, corprès, els seus temples, les seves columnates i els grans ponts de marbre de colors, les fonts platejades i els calidoscòpics brolladors que ornaven les seves places... Pels vessants imponents de la muntanya on s'elevava Kadath pujaven fileres i fileres de teulades roges i torres amb punxa, que protegien els carrerons empedrats,

envaïts per l'herba... Tota la ciutat vibrava amb una agitació divina, un clamor de trompetes celestials i un fragor de címbals immortals. El misteri l'embolcallava com els núvols que s'atarden al cim d'una muntanya inexplorada...

Carter va respirar profundament. M'envaïa una estranya felicitat, em sentia transportat literalment al món que el somiador evocava amb poderosa nostàlgia.

- Després vaig baixar lentament per una interminable escalinata de marbre fins als seus carrers impregnats d'antics sortilegis que em fascinaven. Aquesta vegada cap força maligna no em va impedir perdre'm pels seus jardins perfumats i les seves àmplies avingudes flanquejades per arbres delicats, gerres plenes de flors i estàtues d'ivori en fileres resplendents. Vaig viure dies, anys, segles, potser eons, d'intensa i absoluta felicitat... Havia retrobat, per fi, la plenitud de la meva infantesa!

Les llàgrimes li entelaven les ulleres i se les va treure. Llavors vaig veure els ulls del somiador, autor i personatge es fonien en una insaciable i meravellada curiositat.

- Però un dia, en un dels meus passeigs al capvespre, – va continuar Carter - vaig sortir amb la clau de plata fora dels murs de la ciutat i en una depressió profunda i fosca vaig distingir una construcció que no havia advertit encara. Mogut per la curiositat, vaig baixar per un camí antic que semblava menar-hi. Començava a caure la nit i una llum moradencua tenyia els cels immensos. Al cap d'una estona vaig arribar a un cementiri antic, tan antic que em vaig estremir davant de tants vestigis d'èpoques oblidades. Es trobava en una depressió humida i profunda, coberta de matolls, molsa i unes estranyes plantes. Hi regnava una vaga fetor que la meva imaginació va associar amb la idea de roques corrompudes...

Per sobre de la cresta de la vall sortia la lluna en un pàl·lid quart creixent entre fètids vapors que semblaven emanar d'ignorades catacombres. Sota els seus raigs vacil·lants i tènues vaig distingir un inquietant panorama d'antiquíssimes làpides, urnes, cenotafis, mausoleus... Tots en runes, coberts de molsa, ennegrits per la humitat, mig amagats en l'espessor exuberant d'una vegetació malsana. Mentre recorria aquella terrible necròpoli em va cridar l'atenció un sepulcre mig ensorrat en la terra i l'herbei. En un impuls vaig netejar amb unes branques aquella tomba d'aspecte immemorial, feta de tres immenses lloses de granit. Em vaig enretirar per contemplar-les i vaig distingir-hi unes lletres d'un estil gòtic malaltís, mig cobertes de molsa. Les vaig repassar amb el dit, com si jo mateix les escrivís, i va aparèixer un estrany epitafi:

Randolph Carter

Quam bene mortalitatem exiit qui induit immortalitatem.

Se'm van eriçar els cabells i un estremiment d'horror em va travessar l'ànima... Era la meva tomba!

- "Que bé es desprèn de la mortalitat qui es revesteix de la immortalitat..." – vaig murmurar – Un epitafi suggerent...

- Suggerent, diu? – va replicar Carter amb els ulls esbatanats - En el silenci desolat d'aquella necròpoli blanca i buida, la meva imaginació va començar a concebre les fantasies més horripilants i les il·lusions més espantoses. Les tombes i els monòlits van adquirir per uns instants una hòrrida intencionalitat. En els replècs més tenebrosos d'aquella vegetació repugnant em va semblar entreveure unes ombres sense forma que s'esmunyien sigil·losament, com una blasfema processó cerimonial, per amagar-se a les tombes corrompudes...

Però enlloc de fugir, com hauria d'haver fet, vaig agafar una barra de ferro clavada al costat d'una antiquíssima tomba i fent palanca vaig desplaçar una de les lloses. No va ser fàcil, però aviat vaig poder mirar el seu interior. No hi havia cap taüt, només una entrada profunda i fosca. Exhalava una pudor tan nauseabunda que em vaig fer enrere, marejat. Vaig tornar a mirar. Sota la llum verdosa de la lluna una gastada escala de pedra baixava vers un abisme llòbrec i pestilent... Damunt els seus negres graons degotava una mena de líquid repugnant, nascut a les entranyes de la terra. Un vapor verdós reptava per aquella immunda escala i m'envoltava les cames com si em volgués atrapar. Intuïa que allí a baix s'amagava una amenaça que sobrepassava els límits de la imaginació humana... I vaig cometre un error imperdonable: Entrar a la meva pròpia tomba!

- Perdoni – vaig interrompre – ¿però no podia transformar el seu somni amb la clau?

- ¡Vostè, amic meu – em va renyar Carter – està encotillat pels principis de la lògica tridimensional! Quan penetres en un somni amb la clau de plata i no pronuncies el conjur que hi ha escrit al pergamí i que encara no he pogut desxifrar, l'has de seguir fins al final...

El somniador es va alçar i va prosseguir amb veu tremolosa:

- Quan posava el peu al primer graó, vaig sentir una veu profunda, buida, gelatinosa, llunyana, ultraterrena, inhumana, espectral... ¡Cap paraula no podria descriure aquella espantosa veu que sorgia de les profunditats! Enmig d'aquella vegetació putrefacta, respirant vapors corromputs, assegut en una làpida leprosa, vaig escoltar l'advertència que brollava de les recòndites profunditats d'aquell impur sepulcre obert, mentre al meu voltant ballaven caòticament unes ombres necròfagues:

“¡Dissortat Randolph Carter! Ja tens el somni que has construït amb els records més bells de la teva infantesa... ¡però has oblidat que amaga també els teus terrors més primigenis!”

Mogut per un impuls instintiu, vaig tornar a cometre un error. Em vaig acostar al meu sepulcre murmurant un ancestral conjur de protecció mentre

allargava la clau sobre la seva nefanda boca per mirar de fugir d'aquell somni. Però en fer-ho vaig contravenir la norma de la família: fins a aquell moment només l'havíem contemplat els Carter.

“Dóna'm aquesta clau! – va cridar llavors amb avidesa infinita l'espantosa veu - Entra a la teva tomba i descansa per sempre amb mi... Perquè jo sóc Nyarlathotep, el Caos Reptant!”

Com havia sigut tan estúpid per mostrar-li la clau de plata? Empès per un terror absolut, vaig córrer cap a la ciutat, empunyant-la amb força, mentre desitjava amb tota l'ànima tornar a Ulthar. No podria relatar l'horror d'aquella fuga... L'encís s'havia trencat, estava indefens. Les meves pors d'infant reptaven de les profunditats més recòndites del meu inconscient. L'habitació fosca on mai no gosava entrar, els ulls de foc que m'assetjaven al llit, les ombres que em feien arrencar a córrer quan era al bosc... ¡em perseguien, m'assetjaven, em torturaven amb horribles malsons que ni tan sols la clau de plata podia conjurar!

Quan per fi vaig arribar al meu estudi a Ulthar vaig embolicar la clau amb el pergamí i la vaig tancar dins del cofre dels meus avantpassats. No el perdia mai de vista. De nit, l'amagava sota el meu coixí amb una daga esmolada al costat... ¡Però en els meus somnis veia sempre els sicaris de Nyarlathotep, les maleïdes creatures lunars, que el venien a buscar!

Carter va sospirar profundament i va seure al nostre costat.

- Una nit que jeia al llit, entre la vigília i el son, vaig notar un estrany aroma a l'estudi. Una olor densa, embriagadora, em va sumir en un estat pròxim a la catalèpsia i abans de caure en la inconsciència vaig entreveure una ombra que s'acostava... L'endemà el cofre era a terra, obert. La clau i el pergamí havien desaparegut! Amb un últim esforç sobrehumà vaig abandonar Ulthar per cercar refugi al Club... dins del cos maleït del que Mr. Fly m'acaba d'alliberar.

- No pas per sempre! – va replicar Mr.Fly - Si no apareix aviat la teva clau, em temo que no et podràs moure mai més d'aquí...

IV

Elemental, estimat Carter

Randolph Carter es va desplomar al banc de la balma, davant del foc, amb la cara entre les mans.

- Estic perdut... M'han robat la clau i el pergamí i m'hauré de quedar aquí perquè el bruixot que viu al meu cos no em pugui dominar...

- No s'hi està tan malament, al Club! – va replicar Mr. Fly – Darrerament hi ha molt moviment...

Em vaig acostar a Carter i li vaig estrènyer l'espatlla amb sincer afecte. El somiador es va sumir encara més en una profunda desolació.

De sobte es va dibuixar en la penombra la silueta alta i prima d'un home. Tenia un nas fi i aguilenc i una barbata prominent i quadrada. La seva mirada aguda i penetrant va recórrer la balma, dissimulant un considerable desconcert. Anava amb bata, amb les mànigues arremangades, en una mà sostenia una xeringa i un petit flascó de vidre i en l'altra un violí amb el seu arquet.

Davant nostre es trobava la lànguida i inconfusible figura del raonador més incisiu, l'agent més enèrgic d'Europa, el detectiu Sherlock Holmes, un dels pocs personatges de ficció que ha arribat a ser més real que la majoria de persones que es pensen estar vives.

-Dispensi, senyor, però ens podria dir qui és i què hi fa aquí? – va saltar Randolph Carter alçant el cap, sorprès per la sobtada aparició, mentre Mr.Fly fumava la seva pipa sense immutar-se.

En veure que ja s'havien reunit dos personatges literaris, sortits de les meves lectures, enlloc de fer-me més preguntes vaig agafar confiança. I no vaig poder resistir la temptació de fer la típica deducció sherlockiana a

costa del cèlebre detectiu en persona. Adoptant un aire escrutador i recordant el que havia llegit a les novel·les de Conan Doyle li vaig engegar:

- Vostè és el detectiu Sherlock Holmes, Capricorn, nascut el 6 de gener de 1854. El seu pare era un terratinent anglès i la seva mare descendent d'una nissaga de pintors francesos. Té un germà, Mycroft, que gràcies al seu portentós talent treballa com a informador intern i coordinador dels afers del Govern britànic. Va estudiar a la universitat, probablement a la d'Oxford, a Cambridge segur que no...

Sherlock Holmes em va mirar amb sorpresa aixecant una cella. Però jo vaig continuar:

- Va conèixer el doctor Watson el 1881 a l'Hospital Saint Bartholomew. Va rebutjar el títol de *sir*, però no la Legió d'Honor. Té un gran enemic, el professor Moriarty, que de poc no acaba amb la seva vida al salt d'aigua de Reichenbach, a Suïssa. Al cap d'una carrera de 23 anys es va retirar a Sussex on es va dedicar a l'apicultura i va escriure un llibre sobre aquesta interessant activitat. I també va participar en una important acció de contraespionatge just abans de la Primera Guerra Mundial...

- No crec que totes aquestes dades, per altra banda exactes, sobre la meva persona provinguin de la deducció, – va replicar, displicent, el nou vingut - tot i que desconec com les ha obtingut i encara menys com pot saber fets de la meva vida que no han succeït encara...

Va examinar amb atenció la balma i després va deixar els objectes que duia a les mans sobre el banc de pedra. Després es va ajustar la bata, ens va mirar i va dir:

- La meva feina consisteix a saber el que els altres ignoren, però en aquest moment agrairia qualsevol indicació sobre el lloc on em trobo, perquè fa un instant estava ajagut al sofà del meu estudi del 221 B de Baker Street, a Londres, dubtant entre administrar-me una segona dosi de cocaïna o tocar una estona el violí...

- Es troba a la seu del Club dels Troglodites, però que jo sàpiga no figura a la llista de socis.- va fer severament Carter – I a més, aquesta droga, amb tota franquesa....

- Ho diu per la cocaïna? – va dir Holmes amb un somriure – Potser des d'un punt de vista físic la influència d'aquesta droga sigui més aviat perniciosa, però és un estimulant tan poderós per activar el funcionament del cervell i donar-li una superior lucidesa que m'importen poc els efectes secundaris.

Explica Conan Doyle que Sherlock Holmes, quan entrava en acció, ningú no el podia superar, però que de tant en tant s'apoderava d'ell una reacció i es passava dies sencers sense fer res. Com que tenia una ànima bohèmia, alternava les setmanes entre la cocaïna i l'acció, entre els ensomniaments de la droga i l'energia de la seva ardent naturalesa.

- En mi hi ha dues naturaleses. – va concloure el detectiu - La del mandrós absolut i la de l'home actiu i diligent. Recorro a la cocaïna com a protesta contra la monotonia de la vida, però mai no havia experimentat un efecte tan interessant...

- Aquesta vegada – va observar Mr. Fly des del fons de la balma- la cocaïna ha aconseguit portar-lo fins aquí. Però ara que el tenim entre nosaltres, el nostre amic Carter té un petit problema que potser l'interessarà...

- La meua vida- va replicar Holmes – és un llarg esforç per fugir de les vulgaritats de l'existència. I aquests petits problemes m'ajuden a aconseguir-ho. Sóc afeccionat tant a la observació com a la deducció i, havent sentit les seves últimes paraules, dedueixo que ha sofert alguna mena de robatori.

Després es va girar vers Randolph Carter i li va afirmar amb aplom:

- Vostè va néixer, probablement el 1874, a Boston. És antiquari, va estudiar a la universitat Miskatonic d'Arkham i s'interessa per l'ocultisme. Ha estat a la Legió Estrangera francesa, i el van ferir de gravetat a la guerra...

- És exacte... Com ho ha endevinat? – va fer Carter, sorprès.

- Elemental, estimat Carter – va dir Sherlock Holmes - La seva edat és evident i el seu aspecte i vestuari són típicament americans. Parla amb accent de Nova Anglaterra, concretament de la ciutat de Boston. El seu caminar delata una lesió, que dedueixo que és de guerra a jutjar pel tatuatge de la Legió Estrangera que entreveig sota la màniga de la seva camisa. Finalment, sé que és antiquari, perquè el rellotge que porta és un rar exemplar francès del segle XVIII i els seus botons de puny són inusualment antics...

- Em temo que la seva capacitat de deducció, per altra banda notable, no ens servirà de res en aquest cas...– va replicar Carter – És un misteri molt més estrany que els banals enigmes de les seves novel·letes.

-Per regla general- va observar el detectiu traient una pipa negra d'una butxaca del batí i encenent-la amb cura – com més estrambòtica és una cosa, menys misteriosa sol ser.

Aleshores Carter va agafar el paquet i va retirar el paper de diari que l'embolicava. A dins hi havia un sòlid cofre rectangular d'uns cinquanta centímetres de llargada. El va agafar amb cura i el va allargar al detectiu.

- Miri, aquí dins guardava una clau de plata, embolicada amb un pergamí, me la van robar mentre dormia sota els efectes d'una droga...

- Un pergamí? – va fer inquisitivament el detectiu.

- Sí- va respondre Carter- Conté una fórmula indesxifrabable que confereix a la clau il·limitats poders. També se l'han endut...

Sherlock Holmes va agafar el cofre amb les seves mans, tacades pels seus nombrosos experiments i d'una delicadesa de tacte extraordinària. Es

va treure una lupa de la butxaca de la bata i el va examinar amb atenció a la llum de la foguera.

El cofre era de fusta ennegrida de roure reforçada amb tires de ferro rovellat i tenia uns tenebrosos gravats que recordaven vagament les estàtues de l'illa de Pasqua. Estava tancat amb un sòlid pany que havia estat bàrbarament forçat. Va obrir la tapadora i la caixa va exhalar místics perfums d'espècies oblidades... Però l'interior era buit.

El detectiu va extreure unes pinces i una targeta de la butxaca de la seva armilla, va recollir delicadament unes restes gairebé imperceptibles adherides al fons i als costats interiors del cofre i les va dipositar sobre la targeta. Després les va observar llarga estona amb la seva lupa mentre llançava núvols de fum. A continuació va inspeccionar atentament la caixa per totes bandes. Es va entretenir en el pany destrossat i les rascades de la fusta.

- Aquí ha passat una cosa inexplicable... – va dir, visiblement emocionat - comencem a treballar! D'entrada, senyor Carter, ens trobem amb una mentida, una enorme mentida, tremenda, abassegadora, descarada. Hem de partir d'aquí.

- Vostè observa coses que em resulten totalment invisibles...

- Invisibles no, Carter, inobservades! Mogut potser per la sorpresa, no s'hi ha fixat prou, per això li passa per alt l'important. Mai no confiï en les impressions generals, centri's en els detalls.

- Quins detalls? – va replicar l'antiquari – En aquesta caixa no hi ha res!

- Carter, vostè veu, però no s'hi fixa! És una distinció clara! - va insistir Sherlock Holmes - Per exemple, ¿ha vist els replans que s'han de pujar per arribar fins aquest club?

- Moltes vegades.

- Com quantes?

- Desenes de vegades.

- Doncs digui'm quants n'hi ha.

- Quants? Uns quatre o cinc, no ho sé.

- Just el que li deia. Vostè ha vist, però no s'hi ha fixat. Doncs bé, jo, que és la primera vegada que poso els peus en aquesta institució, sé que hi ha exactament vuit replans perquè els he vist i al mateix temps m'hi he fixat.

Mr.Fly li va allargar la bossa i Holmes va omplir generosament la seva pipa.

- Les pipes ofereixen de vegades un interès extraordinari. – va afegir amb amenitat mentre encenia la seva - No hi ha res, llevat dels rellotges o els cordons de les sabates, que tingui una individualitat més gran...

El detectiu va agafar la pipa de Mr. Fly i la va estudiar amb atenció.

– Vet aquí un home enèrgic, però meticulós fins a l'exageració. Fins i tot afirmaria que és un gran ballarí i un notable pintor...

Mr.Fly el va mirar i per primera vegada el vaig sentir riure. Tot ell vibrava d'infantil alegria.

- Retornem al nostre cas, sisplau! – va interrompre Carter, una mica molest – Aquí no hi ha cap misteri, jo sé qui són els culpables!

- N'està segur, Carter? - va fer Sherlock Holmes.

- Del tot. Les culpables del robatori són les creatures lunars. ¡Durant el meu primer viatge a Kadath em van segrestar i em van dur a la lluna a bord d'una de les seves galeres!

Sherlock Holmes el va mirar, escèptic:

- Les creatures lunars?

- Són unes creatures descomunals... - va explicar Carter amb gestos expressius- grisoses, flàccides i viscoses que s'estiren i es contreen a voluntat, però la seva forma més comuna és una espècie de gripau sense ulls, amb una estranya massa de tentacles vibrants a la punta del morro. Tenen urpes esmolades, són indiferents a la llum i a la foscor i es comuniquen amb els horribles xiulets d'una flauta...

- Ja... I com i per què creu que li han robat la clau? – va preguntar el detectiu alçant una cella.

- Perquè obeeixen Nyarlathotep, el Caos Reptant, que anhela els poders de la meua clau. Jo sostinc la teoria que les creatures lunars em van drogar i van forçar el cofre per endur-se-la juntament amb el pergami. ¡Observi les marques de les seves urpes!

- És una equivocació garrafal presentar teories abans de disposar dels fets.- va tallar-lo secament Sherlock Holmes llançant un núvol de fum– Es comencen a retorçar els fets de manera insensible per acomodar-los a les pròpies hipòtesis, enlloc d'acomodar les hipòtesis als fets... Descrigui'm abans les característiques de l'estudi on guardava la clau.

- Es troba dalt de tot d'una altíssima torre i només s'hi pot accedir per una estreta escala. Quan anava a dormir sempre tancava la porta de la torre i també la de la meua cambra. Només té una gran finestra que mira al riu Skai, inaccessible i tancada amb una sòlida reixa.

- ¿I com creu que hi van poder entrar aquestes creatures tan voluminoses que ens ha descrit?

- Jo m'inclino a pensar que... – va fer Carter.

- No estaria de més que ho fes! – el va interrompre, impacient, el detectiu.

- La veritat, Holmes, de vegades no resulta gens fàcil aguantar-lo – va remugar Randolph Carter.

Sherlock Holmes va agafar el cofre i va dir:

- Ja que no podem examinar el seu estudi, només tenim aquest cofre que vostè veu buit, senyor Carter. Sortosament, ens ofereix la prova definitiva...

Es va inclinar sobre la targeta on reposaven les restes que havia extret del cofre. Uns quants fils, una mica de pols, i uns fragments més que no vaig poder identificar.

- Tota la vida és una cadena, la naturalesa de la qual podem conèixer sempre que ens mostri una de les seves baules – va declarar l'immortal detectiu - El raonador ideal n'hauria de tenir prou amb un sol fet, quan l'ha vist en totes les seves implicacions, per deduir-ne, no sols la cadena d'esdeveniments que hi ha conduït, sinó també els resultats que se'n deriven.

- Vol dir que amb aquestes quatre deixalles pot reconstruir el que ha passat? – va preguntar el somiador.

- De la mateixa manera que podem descriure un animal a partir d'un sol os, - va precisar Sherlock Holmes - l'observador que ha sabut entendre del tot una baula en una cadena d'incidents els ha de saber explicar tots, tant els d'abans com els de després. Per tant li cal dominar tots els coneixements necessaris, com jo m'he esforçat a fer.

- Però el cofre ha estat obert amb força i presenta unes esgarrinxades recents...- va insistir Randolph Carter- això indica que va ser sostret per les creatures lunars.

- Podria ser una prova circumstancial- vaig gosar apuntar.

- Les proves circumstancials són molt enganyoses.- va declarar severament el detectiu - Potser de vegades sembla que apunten en línia recta a una cosa, però si busquem un punt de mira una mica més elevat, ens trobem que també apunten, amb igual inflexibilitat, a una cosa completament diferent. En el meu art és molt important saber distingir, dins d'una quantitat de fets, els accessoris dels fonamentals.

- Però en aquest cas – va dir Randolph Carter – el rastre és clar. És un fet evident.

- No hi ha res més enganyós que un fet evident!- va replicar Sherlock Holmes.

- Doncs qui és el culpable? – va cridar l'antiquari fora de si.

- Deixin-me a soles amb mi mateix, em passarà aviat!

Sherlock Holmes es va repapar al fons de la balma, tot aixecant els genolls fins al seu nas aguilenc i va tancar els ulls, amb la negra pipa apuntant cap a fora, com el bec d'un ocellot extraordinari. El seu rostre era impassible com sempre, però havia tancat més estretament que de costum les parpelles. Els dos aspectes del seu singular temperament s'afirmaven alternativament, la seva astúcia i extremada exactitud representaven la reacció contra l'humor poètic i contemplatiu que de vegades se sobreposava en el seu interior. Entre les espirals de fum de la seva pipa,

que s'enfilaven pel sostre de la balma, semblava que s'hagués adormit. Tot d'una es va incorporar i va deixar la pipa fumejant sobre el banc de pedra.

- Com he pogut ser tan estúpid! – va murmurar entre dents.

D'una revolada va agafar el cofre i el va examinar de nou amb minuciosa atenció a la llum del foc que mantenia sempre encès Mr. Fly. Aquesta vegada es va concentrar especialment en la fusta estellada de les vores del pany trencat. A continuació en va retirar amb les pinces uns minúsculs fragments gairebé invisibles a l'ull nu. Els va ensumar, profundament interessat, mentre arrufava el nas. Amb una expressió indesxifrable va tornar al seu racó, va deixar el cofre al costat de les proves, va tancar els ulls i es va posar el violí als genolls. De tant en tant passava descuidadament l'arquet per les seves cordes. De vegades vibraven sonores i melangioses. D'altres, fantàstiques i agradables... Un somriure dolç li il·luminava la cara i els seus ulls somniadors recordaven tan poc els de Holmes el detectiu, el perseguidor implacable, com és possible imaginar. Encara recordo la seva figura alta i esvelta movent acompassadament l'arquet amb abstracció, omplint la volta del Club d'ones harmonioses i suaus...

- Aquest cas no té solució! – va murmurar Carter trencant la màgia del moment - Només tenim aquestes deixalles sense sentit...

- Al contrari, són l'escletxa més lluminosa que per ara abasto a descobrir entre els núvols negres... va fer Sherlock Holmes dipositant el violí sobre el banc de la balma. Es va asseure, va tornar a agafar la pipa i va tancar els ulls. La lluna plena il·luminava com un focus d'argent aquella extraordinària escena. El detectiu, reclinat a la paret de pedra, deixava anar espessos núvols de fum que es combinaven amb els que llançava Mr. Fly per formar etèries escultures que Carter desfeia passejant nerviosament d'una banda a l'altra.

Afirma Conan Doyle que Sherlock Holmes passava de la llangor més extrema a una devoradora energia i mai no es mostrava tant formidable com quan descansava ociosament, lliurat a les seves improvisacions. Aleshores se l'enduaia l'anhel vehement de la cacera i la seva facultat de raonar s'elevava fins al nivell d'una intuïció gairebé sobrenatural. En aquell moment ho vaig comprovar. Perquè el detectiu es va alçar i amb un gest inesperat va agafar amb la punta del dit una mica de la pols que havia tret de dins del cofre. La va examinar atentament amb la lupa i se la va dur a la boca.

- Ja tinc l'última baula! El cas està resolt! - va exclamar triomfalment.

Li guspirejaven els ulls i es va posar la mà damunt del cor inclinant-se com si correspongués als aplaudiments d'una multitud sorgida al conjur de la seva imaginació.

- Ah sí? – va fer Carter – Jo no veig la meua clau enlloc!

- La clau de plata és al Tibet. – va afirmar amb convicció Sherlock Holmes - Concretament prop de la ciutat de Lasa!

- Vostè té molta imaginació, Holmes! – va dir Carter, decebut, mentre Mr. Fly encenia la pipa per dissimular un somriure.

- On la imaginació és absent no hi ha horror possible! – va declarar el detectiu. Li brillaven els ulls i no semblava el tètric pensador d'abans.

- El cas és molt elemental – va concretar finalment - Aquesta pols que vostè menysprea, Carter, és clorur sòdic, sal comuna. Però el seu to rosat és inconfusible. Només pot provenir del Tibet. I prop de Lasa hi ha un dels jaciments més rics del país de les neus eternes...

- Holmes, vostè és un geni! – va exclamar Randolph Carter.

- El geni només és la capacitat infinita de prendre's molèsties – va assenyalar Sherlock Holmes- però els resultats impressionen molt més quan no se'n veuen les causes. I les que m'han portat fins a aquesta conclusió són d'una senzillesa aclaparadora.

Aleshores el detectiu va agafar el cofre i va indicar les esgarrinxades de la seva tapadora.

- Observi ara el que vostè considera marques d'urpes... El solc no és d'una ungla, sinó més aviat d'un ganivet punxegut. La seva factura és matussera, la seva distribució, irregular. El lladre va voler culpar les seves creatures per esborrar la pista... ¿per què, sinó, va obrir el cofre d'una manera tan ostentosa com inútil, si se l'hauria pogut endur tranquil·lament?

- És cert... qui em va robar la clau, doncs? – va fer Carter, desconcertat.

- Un lama de la secta dels Bons! – va respondre amb contundència Sherlock Homes - Si l'home, individualment considerat, pot ser un problema insoluble, col·lectivament ofereix, per contra, detalls fàcils d'estudiar. Només cal tenir un coneixement superficial de la religió tibetana per saber que els lames d'aquesta secta porten hàbits del mateix color i teixit que aquestes fibres.

El detectiu ens anava indicant les restes que havia extret del cofre.

- Sempre acompanyen els seus rituals amb encens. Aquesta mica de cendra va caure al cofre mentre el lladre en feia algun per agafar la clau.- va afegir ensumant-la amb cura – He estudiat a fons la qüestió i mai no havia vist mai una cendra com aquesta. Encara fa olor... i força desagradable, per cert. Això indica que ens enfrontem a uns monjos que practiquen rituals inusuals, probablement mèdics o fins i tot de màgia negra...

- Màgia negra? – va exclamar Carter.

- Efectivament. – va contestar Sherlock Holmes - Perquè a més el lladre va deixar a la fusta del voltant del pany els residus que tenia sota les ungles. Barrejats amb la sal que s'hi deuria adherir en tocar les saleres de Lasa hi ha unes partícules que són... restes humanes en descomposició!

- ¡Al principi em pensava que tenia una intel·ligència extraordinària, però ara veig que no té cap mèrit! - va fer Carter, decebut.

- Començo a pensar que és un error donar explicacions... - va dir Holmes amb un somriure - Els resultats impressionen més quan no se'n veuen les causes. *Omne ignotum pro magnifico*, tot el que s'ignora, es magnifica!

- Senyor Holmes, estic en deute amb vostè- va declarar finalment Randolph Carter tot estrenyent calorosament la mà del detectiu - Ara només cal anar al Tibet a recuperar la clau. Tant de bo pogués saber els mitjans que ha fet servir per arribar a aquest resultat...

- Hi he arribat asseguint-me una bona estona i fumant-me unes pipes del tabac de Mr. Fly... – va dir Sherlock Holmes llençant un núvol de fum que es va fondre lentament en la foscor de la balma.

V

La cova dels mags negres

La nit ja havia caigut a la vall i la lluna plena dominava el cel. Asseguts a la vora del foc Mr. Fly, Holmes, Carter i jo ens vam quedar absorts una llarga estona, fumant sense dir res.

Al cap de poc encetàvem una animada conversa. Quan Sherlock Holmes estava de bon humor era un conversador encisador i havent resolt per fi el cas, semblava estar sota la influència d'una gran excitació nerviosa. Parlava de tot, dels miracles de l'Edat Mitjana, del culte a Buda, dels temps prehistòrics, desplegant en cadascun dels temes les seves teories especials.

- A les nostres ànimes hi ha confusos records dels nebulosos segles en que el món era a la seva infantesa... – deia passejant per l'abric, mentre ens presentava amb gestos expressius la seva original visió de la prehistòria.

- Som al Club dels Troglodites... – vaig insinuar.

- Que sigui dit de pas, – va fer el detectiu -supera de lluny el Club Diògenes del meu germà Mycroft....

Vaig esclafir a riure i Sherlock Holmes va afegir:

– Però ja comença a ser hora que torni a Londres, el cas està resolt...

- Resolt, Holmes? – va exclamar Carter – Si acaba de començar...

Quan ja començava a dubtar que aquella psicòtica aventura arribés enlloc, una noia d'aspecte juvenil va entrar cerimoniosament pel fons de la balma com si sortís del no-res. Era menuda i gràcil, anava vestida d'home, a l'estil oriental, i desprenia una intensa energia i un singular encís. Va avançar amb passos lents i es va girar, escrutant intensament el bosc. Després es va acostar a Mr. Fly i li va estrènyer efusivament la mà.

- És una dona molt seductora... – va murmurar Carter discretament mentre la saludava tímidament amb un gest.

Sherlock Holmes havia tornat a encendre la pipa i fumava amb els ulls mig aclucats.

- Sí? – va fer, indiferent – No m’hi he fixat.

- Vostè és un autòmat, una màquina de pensar i raonar! ¡Hi ha cops que m’atreviria a jurar que no és humà! – va protestar Carter.

- És molt important, amic Carter – va dir, somrient, Holmes– no deixar-se dominar per les impressions personals. Jo diria que aquesta damisel·la que tant el captiva no és altra que Louise Eugénie Alexandrine Marie David, més coneguda amb el pseudònim d’Alexandra David-Néel.

Però si va morir el 1969! – vaig pensar, astorat. Fins aleshores, la meua ment m’havia projectat velles lectures i personatges imaginaris, però aquella aparició era diferent. Era una persona real. Havia viscut, com a mínim... Tenia al davant una de les dones més notables del segle XX, que va ser orientalista, cantant d’òpera, periodista, exploradora, anarquista, espiritualista, budista i una prolífica escriptora.

Una vegada més l’anòmala llei temporal del Club dels Troglodites contradeia la cronologia ordinària per fer coexistir, contra tota lògica, personatges i fets de diverses èpoques i realitats diferents...

Alexandra David-Néel va néixer el 24 de octubre de 1868 a França. Va estudiar llengües, cultura i religions orientals i va explorar l’Extrem Orient per poder anar al Tibet. El 1914, va conèixer en un monestir el jove Afur Longden - que més tard va adoptar- i es van retirar a una balma a 3.900 metres d’altitud al nord de Sikkim on els va instruir un dels més grans *gomchens* o ermitans.

- El seu viatge a Lasa el 1924 quan estava prohibida als estrangers és extraordinari. – va dir Carter amb entusiasme –. ¡Vostè té l’honor de ser la primera dona occidental que hi va posar els peus!

- Moltes gràcies. – va fer Alexandra saludant-nos amb una graciosa inclinació – Des que tenia dos anys i m’escapava de casa, no he parat de viatjar.

- Sí, i a més és grau tretzè del Ritus Escocès Antic i Acceptat – va observar Sherlock Holmes enarborant la seva pipa – També ha estudiat música i veu...

- El senyor Holmes, suposo... – el va interrompre amb un somriure Alexandra – És molt perspicaç, però no és cap secret que vaig aconseguir un èxit considerable en papers com la Margarida del Faust de Gounod. En canvi això de la maçoneria no sé com ho ha endevinat

- Pels seus moviments! – va explicar Sherlock Holmes – Quan ha entrat en aquesta lògia rupestre, ha fet, potser moguda pel costum, uns gestos que només pot fer un fill de la vídua que hagi estat exaltat a l’Arc Reial. Però si ens diu el que acaba de fer al Tibet, tranquil·litzarem el nostre amic Carter.

- Té raó, fa uns moments encara era al Tibet... Feia molt de temps que no hi havia tornat... Enyorava tant aquella terra que no és la meva! – va exclamar Alexandra – Enyorava les seves estepes, la solitud, les neus eternes i aquell el gran cel blau. Allí et submergeixes en el silenci, només amb el cant del vent en la solitud, entre un fabulós caos de roques, pics vertiginosos i llum enlluernadora. És una terra que sembla d'un altre món, una terra de titans o de déus, que m'ha encisat per sempre...

- Però ho has pagat car, amiga meva... – va intervenir Mr.Fly.

- Sí – va dir la noia – Potser, com a les antigues faules, els déus es van venjar. No sols no em van permetre tenir fills sinó que em van prendre el meu afillat en plena joventut i no em van deixar tornar mai al Tibet... Però per què, aquesta venjança? ¿Per castigar la meva audàcia de destorbar la seva llar o per haver-ne marxat després de conquerir un lloc al seu costat? No ho sé, quan vaig morir només sentia nostàlgia...

En la vida real, Alexandra David-Néel sempre va enyorar el Tibet. Fins als cent-un anys va esperar poder-hi tornar. El 28 de febrer de 1973, van llançar les seves cendres i les del seu fill adoptiu, el lama Iongden, les aigües del Ganges, que neixen als seus cims immortals...

- Potser aquell intens enyorament – va concloure l'aventurera – va ser el que em va permetre mantenir la consciència desperta després de la dissolució del meu cos. Qui sap si la venjança dels déus era en realitat un premi al meu anhel... Perquè en aquest estat que ja no té temps vaig mirar de tornar al Tibet. Però no al de l'actual moment de la història, sinó al Tibet estimat que vaig trepitjar en vida, on sabia que retrobaria el meu afillat. No era empresa fàcil. Ho vaig intentar moltes vegades sense èxit...

- Ja preveig que el seu relat és un dels més notables que mai he tingut ocasió d'escollar – va dir Holmes – i sospito que té una estreta relació amb el nostre cas, que sigui dit de pas, ja he solucionat d'una manera tan brillant com definitiva.

- ¡Potser aquest home sigui molt intel·ligent – em va dir Randolph Carter, exasperat –però sense dubte és un fatxenda!

Alexandra David-Néel va començar a parlar. La seva veu dolça i enèrgica fluïa per la balma. El foc cremava amb una especial vivesa i la dansa de les ombres sobre la pedra ens va transportar lluny, molt lluny en l'espai i en el temps...

- Quan ja pensava que no podria tornar mai al Tibet, fa uns dies, com si m'arravatés una gran força, em vaig trobar asseguda davant d'una tenda a Lasa, a l'època del meu primer viatge, quan hi vaig arribar disfressada de captaire tibetana... - va narrar Alexandra amb una intensa emoció - ¡Estava en companyia del meu fill adoptiu! Només ens vam poder veure unes hores perquè l'endemà en Iongden havia d'anar al monestir de Drepung.

“Vigila, mare, un gran poder s’ha desfermat a les muntanyes...”, em va advertir quan ens acomiadàvem. Ens vam abraçar amb tristesa. Tots dos sabíem que no ens tornariem a veure...

Em vaig quedar sola. No sospitava l’aventura que m’esperava. Poc abans de morir la vaig publicar, atribuïnt-la a un personatge inventat perquè no podia revelar que aquells fets m’havien succeït a mi, a causa de la seva naturalesa particularment horrible...

- Dispensi – vaig intervenir – és la primera vegada que visito aquest Club... ¿Vol dir que després de morta no sols ha continuat conscient sinó que s’ha trobat en una situació que havia conegut en vida i l’ha tornat a viure?

- Efectivament! – va assentir Alexandra.

- Em costa d’entendre...

- I a mi! – va replicar l’escriptora – Un inexplicable efecte del meu pensament o un factor desconegut està alterant les lleis que fins ara suposava que regien l’altre món. Per això he vingut al Club, per mirar de comprendre-ho amb l’ajut dels socis...

Em vaig instal·lar al costat de Randolph Carter i Sherlock Holmes, a una certa distància de Mr.Fly, que sempre seia sol, i em vaig disposar a escoltar el relat de l’aventurera.

- El sol es ponía i jo contemplava des de la tenda la ciutat ajaguda a la plana, al peu del Potala, alçant cap als núvols la massa abrupta del seu palau-fortalesa cobert de sostres d’or...

- ¡Lasa és per a milions d’asiàtics el que per a d’altres pobles són Roma, Jerusalem o la Meca...! – va exclamar Carter.

- Molt més encara, – va observar Alexandra - perquè mentre el caràcter sagrat de les altres ciutats santes es deu a fets històrics, el de Lasa prové de causes ocultes. Aquesta terra dels déus, sota la protecció de les muntanyes més altes de la Terra, es banya en una atmosfera especial, en un món diferent del que perceben els nostres sentits ordinaris. Lasa no és un lloc on passen prodigis... Lasa és un prodigi!

Per un moment es va projectar al sostre de la balma la silueta inconfusible del Potala, que resplendia en un cel ple de núvols que s’entortolligaven com immensos dragons...

- Després de la posta em vaig quedar davant de la tenda prenent el te i mirant de comprendre aquella insòlita situació... - va continuar Alexandra amb veu pausada - Al cap de poc vaig veure arribar un lama pelegrí d’edat avançada.

“El meu cos, la meua paraula, el meu esperit, als teus peus”, vaig dir-li amb una inclinació, repetint la clàssica fórmula de salutació als grans contemplatius. Sense pronunciar ni una paraula, el lama es va asseure davant meu i es va submergir una llarga estona en profunda meditació. A continuació va dibuixar un diagrama a terra amb grans de sègol i em va

ordenar que hi llancés primer una pedra blanca, després una de negra i finalment una de tacada. Ho vaig fer i va examinar amb atenció els punts del dibuix sobre els que havien caigut les pedres. Finalment em va mirar i em va dir:

“Filla meva, t’espera un gran perill en un monestir. T’enfrontaràs a diables i bruixots, però si els vences guanyaràs un objecte de gran poder que t’ha fet venir fins aquí de nou.... Sigues molt prudent, no confiïs en cap lama que vegis revestit amb el sagrat hàbit taronja. La majoria d’aquests pretesos sants són uns miserables impostors. Podries ser víctima d’un conjur de baixa estofa!”

Va prendre un te amb mi i va continuar el seu camí a la ciutat santa amb l’última lluny del dia. Em vaig quedar llarga estona vora el foc pensant en la desconcertant advertència del venerable lama. Al cap de poc vaig sentir un galop sord que s’acostava. Uns instants més tard, arribava un home sobre un cavall sufocat, blanc de transpiració.

“Em persegueixen!”, va fer amb un terror infinit.

“Qui?” vaig preguntar-li.

“Aquests maleïts bruixots! Els diables del monestir de So Sa Ling!”

Aleshores els vaig veure. Unes figures estranyament primes cavalcaven negres cavalls esquilats i s’acostaven a nosaltres. L’home em va mirar amb desesperació, va clavar un cop de taló al seu cavall i va baixar galopant muntanya avall. En poc temps els seus perseguidors el van acorralar. Em vaig alçar per veure’ls millor però un turó me’ls va amagar. Al cap de poc em va semblar sentir un crit d’agonia... Aquella nit no vaig dormir. A la vora del foc, atenta i muda, esguardava la nit amb la clara consciència que un horror sense nom batejava, malèfic, en la negror...

Vaig mirar els meus companys. Mr. Fly escoltava el relat d’Alexandra amb el seu característic distanciament mentre fumava pausadament la seva pipa. Sherlock Holmes l’observava, impassible, mentre que Carter estava totalment transportat, pendent de cada paraula de l’aventurera.

- L’endemà mateix – va prosseguir Alexandra – em vaig dirigir a So Sa Ling disfressada d’home per poder-hi entrar. Al cap d’un dia de camí vaig arribar a un monestir d’aparença modesta, situat sobre una muntanya no gaire elevada que no tenia l’arrogància de la majoria d’abadies lamaïstes, sempre altes i voltades de núvols. El protegia una sòlida muralla amb unes enormes portes pintades de colors vius, sobretot de verd i de vermell. La sal i la pluja d’anys havien mig esborrat les figures d’èssers fantàstics que les decoraven. Aquell aire envellit donava a l’entrada del monestir un aire acollidor...

So Sa Ling significa “lloc de guariment” i hi acuden malalts de tot arreu. Els lames que hi resideixen segueixen l’antiga religió del país, una mena de xamanisme barrejat amb filosofia i màgia, els fidels de la qual s’anomenen “Bons”. Als seus coneixements mèdics aquests monjos

uneixen ciències secretes i ritus màgics. Però malgrat els serveis que presten, més que amor i respecte, inspiren temor. Circulen rumors, una por a no se sap ben bé què...

- És curiós – va observar Carter – jo mateix, en un dels meus viatges a l'Àsia, em trobava a la muntanya sagrada dels Cinc Pics, prop de la frontera amb Mongòlia i vaig conèixer uns lames tibetans que hi havien anat en pelegrinatge. Em van parlar molt de bruixeria, dels Bons i de les seves abominables pràctiques, que recorden alguns passatges del *Necronomicon*, el llibre maleït de l'àrab foll Abdul Al-Azred...

- Els Bons dominen els dimonis que provoquen les malalties...- va replicar Alexandra - això els fa sospitosos, tenen una capacitat massa gran per ser humana. I a sobre, a diferència dels altres monestirs tibetans, que es jacten dels seus múltiples prodigis, els monjos de So Sa Ling no parlen mai de miracles. Aquesta reserva reforça la creença en els seus poders ocults i augmenta el temor de la gent.

- Però molts Bons són gent perfectament honorable!- vaig intervenir, sorprès.

- Certament, però també hi ha uns Bons negres que es dediquen a rebuscades i cruels pràctiques màgiques... – va objectar Holmes amb un gest.

Alexandra es va aturar uns moments per fer una calada de la pipa que li allargava Mr. Fly. Va exhalar un núvol de fum mentre continuava el seu relat:

- Vaig entrar per la gran porta, on em va rebre un servent. Li vaig dir, estrafant la veu, que estava malalta. La pràctica del *tummo* – el domini de l'escalfor interna- em permetia fingir que tenia molta febre. El porter em va conduir a la zona de l'hospital. Al fons d'una segona muralla hi havia un temple que ocupava tot el contrafort de la muntanya, adossat a una alta paret de roca llisa. Més lluny, unes agulles abruptes s'enfilaven muntanya amunt... “No podràs sortir del monestir.”- em va advertir el porter – “La nostra regla és formal: els malalts només se'n van d'aquí totalment guarits”.

Vaig passar uns dies a l'hospital, però al·legant que la meva febre era molt encomanadissa em vaig retirar a un racó de la gran sala comuna per dissimular la meva identitat. Un jove infermer em portava el menjar. Vaig mirar d'interrogar-lo:

“Tu treballes aquí... has vist els que canten al temple? ¿Coneixes el superior de la comunitat?”

“No, encara no m'admeten a les assemblees”, va respondre el jove, “Només sóc un novici”.

“Diuen que de vegades el seu déu apareix al temple...” – vaig insinuar.

“No ho sé”, va dir el jove. I va afegir confidencialment: “Una vegada, per curiositat, em vaig amagar darrere l’altar. Allí vaig descobrir una entrada estreta i fosca que va a parar a un soterrani secret...”

Era la informació que necessitava! Quan va arribar la nit vaig esperar que s’adormessin els monjos. Vaig agafar una mica de menjar i el meu ganivet i vaig sortir cautelosament de l’hospital. Amagada entre les ombres vaig aconseguir arribar al temple sense ser vista. De nit tancaven les portes, però entre la muralla i el temple hi havia un angost passadís que deixava entrar la llum a través d’unes finestres baixes cobertes amb paper enlloc de vidres. En pocs minuts vaig ser dins. En la penombra s’alçava l’altar, cobert per una inquietant massa d’estàtues, presidida a dalt de tot per la imatge de Garuda, l’ocell fantàstic, amb les ales desplegadas, voltat de dracs ferotges...

- L’ocell savi que cavalca el déu Vishnú, l’ànguila gegantina que pot tapar el sol, el fènix d’Orient... – va mussitar Carter.

- Vaig recordar les paraules del novici i em vaig ficar darrere de l’altar. Una llàntia perpètua il·luminava unes cortines. Les vaig separar i vaig descobrir una porta sòlida entre dos pilons de pedra, tancada amb barres i cadenes de ferro. “És impossible forçar-la”, vaig pensar. Aleshores vaig observar que de la part superior de l’altar es filtrava un tènue raig de llum... potser hi havia una altra entrada? El soroll del pany de la porta em va sobresaltar. Algú entrava al temple! Immediatament em vaig prosternar a terra, davant de l’altar, fingint una profunda devoció, mentre agafava l’empunyadura del meu ganivet, disposada a tot.

Alexandra va fer una dramàtica pausa i un profund silenci va envair la balma.

-No sóc un admirador arborat de les dones en general... - em va dir Sherlock Holmes a cau d’orella – però aquesta senyoreta té una ànima d’acer!

- Es va obrir la porta- va prosseguir l’aventurera- i una figura, alta i extraordinàriament prima, coberta amb un mantell, va entrar al temple.

“Com goses pertorbar la serenitat del lloc sant?” va cridar una veu glaçada. A la llum vacil·lant de les llànties vaig veure un rostre extraordinari, immòbil com una estàtua. La seva pell grogosa no tenia cap arruga i evocava una longevitat que no es podia calcular en anys... “Perdoneu-me, només sóc un humil malalt que ha tingut la gosadia d’entrar al temple per demanar ajut a Garuda”, vaig mussitar ocultant el rostre, “No em castigueu!”

El monjo es va inclinar i em va alçar la barbeta per veure’m la cara. En aquest moment torno a sentir l’estremiment d’horror i de fàstic que em va produir aquell breu contacte. Totes les fibres del meu cos es van revoltar com si les hagués ferit el baf de la mort...

“No temis, fill meu, només m’interessa la qualitat de la teva substància física i psíquica...”

Sorpresa, el vaig mirar. Per les esclatxes de la pell tibant de la cara refulgia una mirada àvida, animada per un neguit infernal.

“Cada ésser, cada cosa, emet vibracions que modifiquen la naturalesa del lloc on van a parar, com un gra de sal que cau en un bol d’aigua dolça...”

Quan va acabar de parlar vaig veure estupefacta com els palets d’encens alineats a l’altar s’encenien sols, exhalant una olor estranya que no recordava gens l’encens tibetà. Per un moment em va dominar el vertigen. El mag, immòbil, no apartava els seus ulls dels meus, com dos raigs de llum freda que volien traspasar-me i vaig témer que em descobrís. D’esma, li vaig projectar un mirall, com m’havia ensenyat el meu mestre a Sikkim, fins que va apartar la mirada.

“Escolta’m, fill”, em va dir per fi, “tot el que ha estat la teva vida ja és mort. La teva existència s’ha consumit. Ets com el torn del terrissaire que continua girant quan el peu ja ha deixat d’empènye’l. No t’obstinis a viure més com fantasma... fes un sacrifici útil als altres. ¡I no entris mai més en aquest temple!”

Vaig retornar, decebuda, a l’hospital. Sabia que aquell mag i els seus sicaris no em deixarien de petja. Havia de preparar bé el meu pròxim moviment. Em vaig abaixar la temperatura corporal per simular una milloria i el metge em va permetre passejar pel pati del monestir. Immediatament em vaig oferir a fer la neteja del recinte, seguint els consells del superior. Així podia conversar amb els monjos. Allí en vaig conèixer un d’origen indi, un jove d’intensos ulls negres que es deia Ram Prasad.

Una tarda que passejàvem pel pati va morir un dels pacients de l’hospital i ho vam comentar.

“La gent comú”, em va dir en Ram, “parla de vida, de mort, de renaixement, però no sap què diu. La vida només s’explica per la mort, i la mort per la vida. Són fases aparentment diferents d’una mateixa realitat.”

Vaig fingir ignorància per fer-lo continuar. Cada cop se’m feia més clara l’advertència del venerable lama: aquell monestir amagava un secret i no gaire positiu, precisament.

“Fa vint anys que interrogo els mestres”, va prosseguir Ram, “He practicat tota mena de màgies, fins i tot les més terribles, les que duen a l’abisme de la dissolució final, però no he trobat ningú que s’hi hagi precipitat, transformat, conscient, més enllà de la vida i de la mort...”

“Potser és el que busquen aquests monjos”, vaig apuntar.

“Et confiaré el que he descobert: la majoria de monjos que viuen a So Sa Ling practiquen o estudien medicina. Però el superior és un bruixot que

es vol convertir en mag autèntic, però hi està molt lluny i el camí que segueix no condueix a l'adquisició de veritables poders.”

“L'altre dia me'l vaig trobar. Em sembla que sap més del que diu...”

“Sí, aquí hi ha un misteri”, va continuar en Ram, “de seguida el vaig pressentir, em va atreure i el vull descobrir sigui com sigui. Es pensen que sóc un metge indi que vull estudiar la ciència dels Bons, però això forma part de la meva estratagema.”

“I no et sembla massa perillós?”

“Sempre haig d'estar en guàrdia perquè aquests monjos són molt hàbils en l'art de manipular determinades forces ocultes i són ben capaços de castigar amb duresa els que pretenguin enganyar-los.”

“Però quin és el seu secret?”- li vaig demanar obertament.

“El superior i alguns altres busquen el secret de la immortalitat. L'home que vas veure ha viscut uns quants segles, però encara no és immortal. Estic segur que tenen un sistema per alliberar-se de la mort. Però quin? Aquest és el gran secret que amaga aquest monestir-hospital. I el vull descobrir. Però sigui quin sigui el sistema que fan servir, és ineficaç. No venceran mai la mort, perquè creuen en la mort.”

“Què vols dir?”

“A la mort se l'ha de submergir, se l'ha d'anul·lar!” va exclamar en Ram amb passió continguda “Cada àtom de matèria que destrueix s'ha de transformar en una energia mil, cent mil cops més viva que la substància que desapareix. La vida és una força subtil. Les formes grolleres que anomenem éssers i coses, només són aparences il·lusòries, imaginades per uns cecs que només veuen ombres deformades de la realitat... Vull aprendre el que saben aquí a So Sa Ling! I potser obtindré uns resultats millors dels seus mètodes que no pas ells...”

El vaig mirar, sorpresa. Aleshores va afegir:

“Sospito que practiquen l'art maleït de nodrir-se de la vitalitat dels altres. Però el camí de la immortalitat és diferent. Cal dissoldre el que és efímer, anihilar-ho, per alliberar l'energia que no es destrueix. I dubto que cap bruixot d'aquests gosi intentar-ho.”

Sentia una gran simpatia pel meu amic Ram, era un home d'intel·ligència superior, però dubtava de la seva prudència. L'endemà de la nostra conversa, no el vaig veure al pati. Vaig indagar discretament. Ningú no l'havia vist. Vaig deixar passar un dia però en Ram no apareixia. L'endemà vaig tenir l'angoixosa sensació que si no el trobava aviat, seria massa tard. I a la vegada intuïa que si salvava el meu amic resoldria el misteri que m'havia anunciat el lama de Lasa.

Probablement el meu amic estava presoner en algun lloc del monestir. No podia ser a l'hospital ni als edificis dels novicis, eren llocs d'accés lliure. Però m'havia parlat d'un misteri. Aleshores vaig decidir tornar al temple. Existia realment la cambra secreta que m'havia dit el novici? Era

ben possible. Els Bons practiquen sacrificis de sang i potser els de So Sa Ling volien immolar en Ram...

Aquella mateixa nit vaig entrar al temple. Em vaig enfil·lar sobre l'altar, vaig escalar els seus graons i agafant-me a les estàtues vaig arribar al sostre ornat amb l'escultura de Garuda. Amb el meu ganivet vaig tallar un tros d'ala de l'estàtua per veure d'on provenia el raig de llum... però darrere no hi havia res, només una fina escletxa a la roca. I cap rastre d'en Ram! De dalt estant vaig veure al terra una pila de roba. Semblava l'hàbit d'en Ram!

Un pensament horrible em va venir al cap... podia ser ell, lligat o emmordassat... o el seu cadàver! Vaig baixar de l'altar per examinar la roba. No amagava res. Les esperances de trobar el meu amic amb vida no estaven perdudes. Però on buscar-lo? Desconcertada, vaig remoure la roba amb el peu i vaig topar amb un objecte dur. Em vaig ajupir i en apartar l'hàbit vaig veure una gran llosa a terra, assegurada amb una barra per impedir que la obrissin des de sota... ¿Era una trampa sinistra? Vencent l'aprensió, vaig retirar la barra, la vaig fer servir d'alçaprem per aixecar la llosa fins que va aparèixer als meus peus una profunda obertura.

Descobriria per fi el misteri que m'havia comentat en Ram? No podia tornar enrere. El superior m'havia advertit clarament.

“Si no trobo en Ram viu” vaig pensar “avisaré la gent del poble, no em costarà gaire aconseguir que m'ajudin a buscar-lo...”

Però l'havia de trobar abans no s'acabés la nit. Vaig examinar la fossa amb l'ajut d'una llàntia de l'altar. Unes escales s'enfonsaven en la roca. Les vaig començar a baixar fins arribar a una plataforma que donava pas a una fosca entrada tancada amb una porta de ferro. De sobte, em va semblar sentir un gemec. Em vaig apropar a la porta. Vaig sentir un altre gemec i em van arribar unes paraules apagades:

“No puc més! Ajudeu-me! Traieu-me d'aquí! Pietat!”

Immediatament vaig reconèixer la veu d'en Ram. Vaig contemplar la porta, sòlidament barrada... però no per impedir l'entrada, sinó per evitar que sortissin els que eren dins. Era una presó! Aleshores vaig dir-li amb veu baixa:

“Ram, sóc jo! Et vinc a alliberar!”

“Salva'm, salva'm!” em va respondre amb desesperació “Ara no pots entrar. Amaga't, el Gran Mestre ve cada nit i es queda fins a la matinada. Ell obrirà la porta. Sempre ve sol... amaga't, de pressa!”

“Et trauré d'aquí, coratge!”- vaig exclamar.

L'espera se'm va fer eterna. Em vaig demanar si no estava perdent un temps preciós... Qui era aquell Gran Mestre? Potser el meu amic delirava...

Aleshores vaig veure una resplendor que s'acostava per on havia baixat. Vaig pensar a esperar que obrís la porta i impedir que la pogués tancar. ¿Però i en Ram? Estava lligat? L'ideal era neutralitzar el Bon, tancar-lo i fugir. ¿Però per on? El meu amic ho sabia...

El Bon s'acostava. Al cap d'uns segons una extraordinària aparició va sorgir de la tenebra. Era alt, increïblement prim, semblava un esquelet. La seva cara recordava la del superior de So Sa Ling, el mag que havia trobat al temple, però encara era més estranya. La seva pell era un guant estirat damunt dels ossos i d'uns ulls invisibles que només dos raigs ardents delataven.

No vaig poder evitar un intens tremolor. L'esgarrifós personatge va deixar la llanterna a terra, va retirar les barres de la porta i la va obrir. A l'instant em va inundar una asfixiant fortor de putrefacció i vaig reprimir un crit. El Bon va entrar amb passos lents i mesurats i va començar a recitar una lletania en veu baixa. Vaig avançar, contenint la respiració, per mirar l'interior. Gairebé tota la caverna, tallada a la roca viva, estava ocupada per una mena de taula feta amb rocs, amb una tapadora de pedra que gairebé tocava la paret. La part inferior de la taula era de ferro i tenia uns grans orificis. Semblava un túmul dedicat als diables o l'altar d'algun geni de la muntanya.

El Bon es va descordar el mantell. Aleshores va aparèixer un esquelet nu, cobert d'una pell de cera, estirada sobre cada os, tibant i llisa com la del seu rostre repulsiu. Va allargar la mà cap a un sortint de la roca, va agafar un culleró amb un mànec molt llarg i el va introduir en un dels orificis de la taula. Amb el líquid fosc que n'extreia es fregava el cos. Va repetir la operació diverses vegades sense parar de salmodiar amb veu baixa.

“On pot ser en Ram?”, em preguntava mig sufocada per la insuportable pudor de descomposició que sortia de la caverna.

El Bon va fer un tomb a la taula i es va inclinar cap a un dels seus angles.

“Aquest és l'autèntic beuratge de la immortalitat!” va dir sentenciosament, “Conté, dissolta, la vitalitat d'homes joves i robustos. Per al profà és mortal, només l'iniciat està preparat per assimilar-lo. És una font d'inextingible energia. Estigues content, fill meu, d'haver pogut contribuir a nodrir aquesta font, que farà els Mestres superiors als déus!”

“Amb qui parla?”, vaig pensar, “No hi ha ningú! I en Ram?”

El mag es va dur el culleró a la boca i se'l va beure d'una tirada. Després es va tornar a inclinar sobre la taula.

“Els teus ulls continuen oberts”, va afegir, “No sents venir el gran son? Els cucs encara no t'han començat a atacar les cames? Volies descobrir el nostre secret. Ara ja el coneixes! Fes el vot de tornar a néixer entre nosaltres, potser un dia seràs Mestre. Amb aquesta esperança et beneixo amb l'aspersió secreta, pel poder de la clau de plata que obre tots els somnis. Gràcies al teus, aquesta nit jo seré immortal i tu... un cadàver!”

- La clau de plata, ha dit? – va cridar Carter astorat, posant-se dret d'un salt – La meua clau de plata?

Sense fer-li cas, l'escriptora va continuar el seu estremidor relat:

- Després va treure una gran clau de plata embolicada amb un pergamí de l'interior del seu mantell. La va col·locar sobre la taula i va començar a llegir amb dificultat el pergamí en una llengua desconeguda... Quan anava a abocar unes gotes del beuratge sobre la tapadora, un crit esfereïdor va sorgir de l'interior de la taula:

“Sisplau, ajuda'm!” – l'invisible Ram em cridava. L'havien tancat en una tomba! Vaig empunyar la barra de ferro de la porta i vaig colpejar amb totes les meves forces el cap del Bon, impedint que continués llegint. El mag negre es va desplomar amb el crani desfet.

“Treu-me d'aquí!”, implorava en Ram, “Aixeca la tapadora...”

Vaig mirar el monjo que jeia a terra sense moure's. Un fil de sang fosca li relliscava pel front...

“Li dec haver partit el crani”, vaig pensar. M'hi vaig acostar i vaig arrencar la clau de plata i el pergamí de la seva mà crispada. Només de tocar-los, em va recórrer un estremiment i mil imatges em van passar per la ment.

Vaig aixecar la llàntia per examinar la gran taula i en guaitar per un dels seus forats vaig veure la cara d'en Ram, que estava estirat. Al seu costat, galta contra galta, em mirava la cara lívida d'un cadàver mig podrit... al fons es veia una calavera. En quin infern l'havien tancat?

“La taula és buida, som sota la tapadora, l'has d'aixecar com sigui!” – va implorar la víctima del suplici.

La vaig examinar. El seu pes desafiava qualsevol intent d'aixecar-la. Llavors vaig començar a forçar les pedres de la taula amb la barra de ferro, just a l'angle on era en Ram. Fent palanca es van anar desprenent a poc a poc fins a deixar una obertura.

Vaig agafar amb força en Ram per les espatlles i el vaig treure de dins de la taula. Estava nu. Es va aixecar amb dificultat, recolzant-se a la paret de la cova.

“Fa tres dies que no menjo ni bec...” – em va dir amb veu feble.

Vaig donar al meu amic una mica d'aigua i la carn seca que duia. Va buidar la meva cantimplora mentre devorava frenètic l'aliment.

“Què dimonis és aquesta taula?”, li vaig preguntar.

“Hi fiquen homes vius entre dues planxes de ferro. Els deixen morir de fam i descompondre's. Sovint la putrefacció comença ja en vida... Però hi ha una condició: el ritus exigeix que la víctima accepti voluntàriament el sacrifici.”

“I no treuen mai els cadàvers?”

“No, mai! De tant en tant hi afegeixen una persona viva. El líquid que surt de la putrefacció de la carn és el beuratge que prenen per ser immortals. Aquest és el gran misteri de So Sa Ling! Però sortim d'aquí!”

“Et vestiré amb la capa d'aquest monstre”, vaig dir, “i com que encara sembla viu li donarem una mica de la seva medecina...”

Vaig alçar el vampir. Pesava molt poc i no em va costar gens ficar-lo dins la taula. En acabat vaig tornar a col·locar les pedres amb força, assegurant-me que no pogués sortir.

A poc a poc vam iniciar l'ascensió vers el temple. En Ram estava molt feble i s'entrebancava contínuament, l'havia d'ajudar a pujar. Un cop dalt vam avançar pel costat de la muralla. Una vaga claredat s'insinuava al cel. Aviat els Bons anirien a la caverna a buscar el Gran Mestre. Ens vam dirigir a un punt del mur que es podia escalar fàcilment.

“Vinga, fes un esforç, aquesta vegada estàs salvat!” vaig dir a en Ram. No em va respondre. Es limitava a seguir-me, amb una expressió estranya.

Vam superar fàcilment la muralla. Només havíem de caminar una mica per arribar al bosc, però en Ram estava esgotat. A la vora d'allí un torrent queia per una sèrie de salts d'aigua vers un gorg molt profund. Ens hi podíem amagar. Perquè els Bons ens buscarien, en Ram havia descobert un secret massa terrible. Un cop al torrent, en Ram es va rentar al salt d'aigua. Estava molt cansat, amb prou feines es podia moure.

“Quedem-nos aquí”, em va suplicar.

“No, t'ajudaré fins que arribem al poble o a una granja. Si hi ha gent, els Bons no gosaran atacar-nos.”

“No, escolta'm abans... Has de saber el que m'ha passat. El mateix dia que vaig parlar amb tu em va cridar el Gran Mestre. Em va semblar un ésser abominable, però excepcional. Diuen que té més de mil anys. No dorm mai, només cada vint-i-cinc anys i durant sis mesos seguits i quan es desperta té el vigor d'un home jove. Aquests dies li tocava dormir de nou i tenia por, perquè sabia que encara no era immortal i potser no es despertaria.”

“I aleshores va recórrer a la clau?”- li vaig preguntar mostrant-li la gran clau de plata treballada que duia el mag.

“Em va dir que era un objecte de gran poder i multiplicava enormement els efectes de qualsevol màgia. Amb ella el Gran Mestre i tots els seus deixebles, que tenen edats fantàstiques, podrien aconseguir per fi el que anhelien. Perquè el beuratge només perllonga la vida, no dóna la immortalitat...” va dir en Ram.

Es va incorporar i va afegir amb una rialla enfollida:

“¡Però no saben que sense la fórmula del pergamí la clau tampoc no els la donaria!... El Gran Mestre em va revelar que la meua vida s'havia acabat, que aviat podria enfrontar-me a la mort, tenir consciència d'on acaba el joc il·lusori del ser i el no ser.”

“És el mateix que em va dir a mi el superior!”

“També et volien per al bany infernal! Però jo em sentia a punt i vaig acceptar. Amb lletanies i perfums rars em van dur a la caverna i em van fer despullar. Vaig anar fins a la taula, la tapadora era oberta. I vaig veure el que tu has vist! L'horror d'aquesta carnisseria! A dins hi havia un home

que encara era viu. Va fer un moviment per sortir, però no tenia forces... Els seus ulls, plens d'horror, li sortien de les òrbites, els cucs se li passejaven pel cos, devorant la carn que es desprenia... Ho vaig veure! “

“Però per què no vas fugir corrents, Ram?” vaig exclamar.

“La mort lenta”, va prosseguir el meu amic amb la mirada extraviada, “sentir-la venir, analitzar-la, desafiar-la... amb la consciència lúcida, amb la voluntat de triomfar sobre l'hàbit de la mort... Vaig voler fer-li front i vèncer. Em vaig riure dels estúpids Bons i em vaig estirar dins del sarcòfag, en companyia d'aquell desgraciat. En arribar el dia l'home ajagut al meu costat va sospirar i no es va moure més.”

El pobre Ram tremolava d'angoixa i d'esgotament.

“Al capvespre va venir el Gran Mestre i es va quedar a la cova tota la nit. Em va parlar llargament, hipnòticament. Al principi vaig suportar la prova. Però a poc a poc em va envair l'horror, va créixer i em va vèncer. Només pensava a fugir... fins que has arribat tu!”

“No hi pensis més!” vaig dir-li, profundament emocionada – Ens en sortirem!”

“No!” , va replicar debatent-se en Ram- “M'he fet enrere davant de la prova. Haig de tornar, m'haig d'estirar al lloc que no havia d'haver abandonat i esperar la fi...”

“Però què dius? Reacciona, no siguis boig!”

En Ram no em va respondre. Tremolava de febre i la seva pell cremava. Aquell malson l'havia trastocat. De sobte es van sentir sorolls al bosc.

“Són els Bons!” va cridar en Ram – “Els he cridat amb el pensament. Vull que em trobin. Vull tornar, començar de nou la prova i guanyar!”

“Calla! Si ens descobreixen ens mataran!” – vaig dir-li mentre l'arrossegava sota el salt d'aigua – “L'escuma ens tapparà. No se'ls acudirà buscar-nos aquí!”

Coberts amb branques ens vam amagar darrere el doll d'aigua que queia davant nostre. Se sentien veus. Els Bons i els seus sicaris escorcollaven el bosc i s'acostaven a nosaltres. ¡Entre els arbres vaig distingit la silueta del Gran Mestre! L'havien alliberat de la tomba i ens buscava...

“Vull tornar...deixa'm...”, cridava en Ram, “Ho vull aconseguir! Vull saber!”

“Calla!” – vaig mussitar tapant-li la boca, esperant que el soroll de l'aigua apagués els seus crits.

Però amb la força de la demència, en Ram va treure el bust de l'aigua. Li vaig tapar la cara amb el meu mantell, pressionant-li ben fort la boca amb la clau de plata. Se sentien passos. En Ram es debatia, però jo l'estrenyia desesperadament, esperant que s'allunyessin. De cop i volta, no

es va moure més. El silenci va tornar al bosc. Vaig alçar el cap del meu amic, tenia els ulls oberts com si em volgués dir alguna cosa... Era mort!

Ram... pobre foll estimat! L'havia ofegat jo mateixa després de salvar-lo? ¿O potser ell havia volgut morir a les meves mans per encarar-se al misteri final...? No ho sabré mai. Vaig arrencar a plorar desconsoladament... Aquella nit no em vaig moure de la vora del torrent. En Ram, ajagut sobre una roca, continuava mirant-me amb els seus grans ulls negres immòbils, plens de tendresa i de misteri...

Alexandra va callar. Val a dir que tots estàvem força tocats pel seu relat, fins i tot Holmes. Em va semblar que Randolph Carter s'eixugava dissimuladament una llàgrima... Vaig fer una ullada a Mr. Fly. El seu rostre mantenia la seva impassibilitat habitual.

- I la clau?- va preguntar per fi Carter trencant el dens silenci de la balma.

- Vaig embolicar la clau i el pergami amb el meu mocador i els vaig enterrar amb en Ram... – va respondre suaument Alexandra – perquè l'acompanyessin en el seu darrer somni.

- Per què no me la tornava a mi? – va exclamar Randolph Carter.

- Carter, no sabia que fos seva! – va replicar l'escriptora - El poder de la clau m'havia fet tornar al Tibet per viure aquella horrible aventura i no em volia arriscar més... I a més el Gran Mestre de So Sa Ling i els seus sicaris em perseguien.

- Sigui com sigui – va concloure Sherlock Holmes - l'interès d'aquest afer rau en haver servit per demostrar ben clarament com n'és de fàcil explicar un cas que a primera vista se'ns presentava gairebé com a inexplicable.

Mr. Fly va oferir més te als socis i ens vam asseure tots al gran banc de pedra de la balma. Vaig agafar una tassa per passar-la a Alexandra David-Néel i en sentir l'escalfor als dits em vaig preguntar per enèsima vegada com era possible que la imaginació pogués suplir la realitat d'aquella manera.

- Els ensenyaments orals secrets tibetans – va dir l'escriptora com si em llegís el pensament – diuen que el món imaginari no és completament irreal, que és molt pròxim al món real i s'hi confon en molts punts...

Randolph Carter havia recuperat l'ànim. Passejava per la balma en companyia de Sherlock Holmes presentant-li amb gestos vius els seus plans per recuperar la clau de plata.

- Primer reposarem al Club uns dies abans de partir cap al Tibet. No hi ha indret més segur, més rupestre i tranquil que aquest.

- La meva experiència em diu – va replicar el detectiu – que els carrerons més roïns i miserables de la ciutat no presenten un registre més angoixós de crims que un tranquil racó del camp.

- La clau està segura a tomba d'en Ram. – va afegir Alexandra mentre les seguia amb la mirada –La vaig protegir amb uns conjurs molt forts.

- Però jo encara la necessito!

Ens vam asseure tots al banc de pedra. Em sentia una mica inestable, tenia la sensació que ens miraven milers d'ulls invisibles. El bosc que s'estenia sota la balma bullia literalment de formes confuses que semblaven ballar una estranya dansa.

- Els *dubtobs* tibetans- va dir Alexandra David-Néel tot assenyalant-los - són experts en l'art de crear formes imaginàries, els *tulpa*, una mena de d'èssers que dirigeixen a voluntat però que de vegades semblen adquirir una mena de personalitat autònoma. Em sembla que busquen la clau de plata.

- Que ho provin... – va fer Mr. Fly, acaronent la seva llança.

- Aquí passen fets sobrenaturals. – vaig mussitar, aclaparat.

- Vol dir que aquest cas és sobrenatural? – va replicar Holmes, que s'havia mantingut tota l'estona en un profund i reflexiu silenci.

- De natural no n'és gaire... – vaig al·legar.

– Ben mirat, hi ha regnes que no abasta el detectiu més intel·ligent del món. – va sospirar, filosòfic, Sherlock Holmes - ¡La vida és infinitament més estranya que tot el que la ment de l'home pugui inventar!

Mr. Fly es va aixecar per afegir llenya al foc. Mentre Sherlock i jo fumàvem, Alexandra David-Néel contemplava, immòbil, la lluna a l'extrem de la balma. La seva figura fina i gràcil semblava una impossible flama de vidre.

VI D'Orient, la llum

Vam passar una llarga estona en absolut silenci. Randolph Carter mirava les flames de la foguera amb una expressió torturada.

- No em puc moure... ¡Sisplau, Alexandra, torni al Tibet amb el senyor Holmes, o amb el nostre amic! – va suplicar assenyalant-me a mi.

- Jo? – vaig fer, sorprès – És la primera vegada que vinc al Club, parlem-ne...

Sherlock Holmes se li va acostar i li va dir:

- Amic Carter, és preferible la veritat a un dubte indefinit! Ja està decidit: mentre vostè es recupera al Club, anirem tots tres al Tibet a buscar la seva clau de plata.

Em vaig alarmar. ¡El detectiu m'acabava d'enrolar en una nova aventura sense ni tan sols consultar-m'ho!

- Moltes gràcies... – va murmurar Randolph Carter – Estic segur que se'n sortiran.

- Però creu que jo li puc ser útil? – vaig preguntar a Sherlock Holmes.

- Les meves investigacions- em va contestar – abracen el passat i el present, se'm fa difícil de dir què pot fer o deixar de fer algú en el futur...

Inesperadament un eco llunyà va trencar el silenci d'aquella estranya nit. Era com un càntic... *Gate, gate paragate, parasamgate...* repetia una veu potent.

Sota els nostres peus, banyat per la clara llum de la lluna plena, pujava pel camí un monjo d'aspecte oriental amb un bastó del que penjava una sandàlia. Tenia uns grans ulls penetrants i ferotges, unes celles espesses, els

pòmuls prominents, la cara esmolada i una espessa barba. Duia un hàbit taronja, uns grans anells a les orelles i anava descalç.

El nou vingut es movia per la balma com si fos a casa seva. Vaig advertir que tant Mr.Fly com Randolph Carter ja el coneixien i que Alexandra David-Néel li tenia un gran respecte. Els va saludar, es va asseure en una gran pedra, davant del banc de pedra on sèiem tots, va deixar el bastó al seu costat i ens va mirar en silenci.

- Qui és vostè? – no vaig poder evitar preguntar-li.

- Ho ignoro! – va respondre el personatge.

- Però jo no! - va intervenir, incisiu, Sherlock Holmes - Si els gravats xinesos no m'enganyen, vostè és el cèlebre Da Mo, més conegut com Bodidharma, l'excèntric monjo d'origen indi que va introduir el budisme *chan* o *zen* a la Xina l'any 500. Diuen que va meditar davant d'una paret nou anys...

- Sóc un ésser salvatge!- va fer el monjo obrint els seus ullassos negres– No sé mai el que faré d'aquí a un moment.

Alexandra David-Néel es va inclinar cap a mi i em va dir discretament:

- Quan el mateix Buda no va gosar iniciar dones, Pragyatara, que era una dona, va iniciar Bodidharma i li va encarregar que anés a la Xina. Es va establir al monestir de Xaolin. S'asseia sempre a meditar en una petita cova que mira directament el sol i quan es cansava feia exercicis imitant els moviments dels animals que observava al seu voltant. ¡Així va néixer el famós *Gong Fu Xaolin*, la mare de les arts marcials!

- Falòrnies! – va fer Bodidharma picant-me l'ullet– Tot això és pura llegenda! Fins i tot diuen que la meva ombra es va quedar gravada a la pedra...

- Però si la cova encara es pot visitar a Xaolin... - va replicar Alexandra

- Al davant hi ha un arc amb unes paraules gravades: *Mo Xuan txu* , el lloc del profund silenci...

- Enganyifes... però la llegenda més estranya que sobre mi circula la va contar un dignatari que travessava l'Himàlaia. Afirmava que m'havia trobat caminant descalç per la neu, després de la meva mort. I assegurava que duia un bastó amb una sandàlia penjada.– va dir l'ermità agitant el seu bàcul amb una cínica riallada – Va fer obrir la meva tomba. A dins només hi havia una sandàlia... l'altra!

Mr. Fly va interrompre la conversa per servir-nos uns tes.

- Conten que un dia - em va explicar Alexandra mentre oferia amb deferència una tassa al monjo- quan feia anys que meditava sense parar al mont Tai, Bodidharma es va adormir i en despertar-se es va tallar les parpelles i les va llençar a terra. Allí va créixer la planta del te. Amb ella els seus deixebles van preparar una beguda per combatre la fatiga i el son durant les llargues hores de meditació...

- Una altra absurda llegenda de les que tant us agraden.... ¡Com la d'aquesta deixalla que m'he trobat al Tibet! – va dir l'excèntric ermità mentre treia de dins de la túnica un fardell embolicat amb una vistosa tela.

- El meu mocador! – va exclamar Alexandra.

- La meva clau? - va cridar Randolph Carter fora de si.

- Suposo que la reconeixes... – va fer Bodidharma. Amb un moviment lent, va retirar una punta del mocador per mostrar la clau a l'atònit somiador, que ens donava l'esquena.

- Sempre espero amb impaciència – va dir Randolph Carter, extasiat – el moment de contemplar aquesta gran clau de plata, perquè els seus gravats poden simbolitzar tots els designis i els secrets d'un cosmos cegament impersonal...

- Bestieses! – va fer Bodidharma, tornant-se a ficar el fardell dins de la túnica i deixant Carter amb la boca oberta i la mà estesa. – Compte, Randolph, quan comença un pensament es penetra en la realitat...

L'excèntric ermità es va instal·lar còmodament a la balma i va continuar amb un gran somriure:

- Ja sabeu que sempre volto per l'Himàlaia. M'agrada, és la muntanya de la sublim il·luminació. I just ahir, quan passava vora de Lasa, vaig veure una estranya escena. Un lama de So Sa Ling intentava obrir una tomba recent. Em va semblar sospitosos... aquests degenerats s'alimenten de vius, no de morts!

- Com va poder descobrir la tomba? – va mussitar Alexandra.

- Pels recargolats conjurs que tu mateixa hi vas deixar! - va dir el monjo mentre llançava una severa mirada a l'escriptora - Quan vaig veure que aquell desgraciat treia de la tomba una gran clau embolicada amb un pergamí vaig decidir confiscar-l'hi. Gràcies a les arts marcial conec més d'un sistema per doblegar les voluntats. Aquesta clau no és un objecte vulgar...

- ¡Tot el que sobresurt del vulgar no resulta un obstacle sinó més aviat una guia! – va exclamar Sherlock Holmes - El gran factor és la capacitat per raonar cap enrere. Una qualitat molt útil i senzilla que la gent no fa servir gaire. Raonar cap endavant, preveure, és més freqüent. Però són pocs els que, coneixent el resultat, saber refer els passos que hi ha conduït. Això és raonar cap enrere, és a dir, analíticament.

- És cert, molts senders menen a la Via, però bàsicament n'hi ha dos: la raó i la pràctica – va fer Bodidharma amb un somriure ferotge– Per això vaig interrogar a fons aquell desgraciat fins que em va confessar que el Caos Reptant, el déu dels diables, havia promès revelar-li la fórmula del pergamí que li donaria la immortalitat... a canvi de la clau de plata. Així dominaria totes les portes...

- Nyarlathotep! – va cridar Randolph Carter – ¡Ho sabia, ell és l'autèntic culpable, Holmes!

-Fins ara – va declarar Sherlock Holmes amb gravetat – he limitat les meves investigacions a les coses del món ordinari. Modestíssimament he combatut el mal i fóra massa ambiciós, potser, intentar fer la guerra a l'origen de tots els mals...

- El lama em va confessar – va continuar Bodidharma- que després de robar la clau a Carter seguint les indicacions del diable, la va voler provar abans d'entregar-l'hi... no se'n refiava, el malparit! Llavors tu, Alexandra, l'hi vas impedir.

- Sense la fórmula del pergami tampoc no hauria aconseguit el seu objectiu... – va murmurar l'escriptora – El cega el desig de la immortalitat.

Aleshores l'ermità va esclatar en una riallada sinistra:

- Matar-lo no hauria sigut cap mal!

Randolph Carter estava visiblement nerviós, pendent de cada moviment de l'ermità. Finalment no va poder més i va esclatar:

- ¡Aquesta clau obre els misteris que s'amaguen en els profunds abismes de la ment i jo la necessito... !

- Rucades! – el va interrompre Bodidharma - La gent d'avui en dia sou uns superficials. Veieu una cosa tangible i immediatament us hi aferreu.

- Hi ha una paraula – va intervenir Alexandra – per qualificar la situació incoherent de la civilització occidental: decrepitud. Ens convindria fer més cas al venerable Buda...

- Per molts Budes que se'm posin al davant no penso fer cap reverència. – va declarar enèrgicament Bodidharma –¿Per què venerar il·lusions nascudes de la ment? Els que veneren no saben i els que saben no veneren!

- Sisplau, necessito la clau per tornar a Ulthar! – va insistir, nerviós, Randolph Carter.

- ¡Carter, ets un mitòman recalcitrant, encara no has entès que tot el que veus no és sinó somni o il·lusió! – va bramar l'ermità.

- Però bé que hi ha una altra banda de la realitat! – va replicar el somiador.

- Quan ets un ignorant hi ha una altra banda! - va exclamar Bodidharma - Però quan despertes, deixa d'existir. Quan ets un mortal estàs en aquesta banda, quan ets conscient, a l'altra. Però quan saps que la teva ment és buit, estàs més enllà de la ignorància i del coneixement i aleshores l'altra banda no existeix. Els desperts no són en l'una ni en l'altra. ¡Són capaços de viure a les dues bandes, carallot!

- La forma és el buit i el buit és la forma – va explicar Alexandra - El buit és la forma i la forma és el buit. Fora del buit no hi ha forma i fora de la forma no hi ha buit. Anar més enllà del coneixement significa tornar-se a submergir en un món verge original que ho conté tot perquè és buit. Més que fer, hem de desfer, netejar i buidar l'esperit seguint el principi de Nagarjuna: “No us lliureu a la vostra imaginació.”

- Jo no ho hauria dit millor! – va fer Bodidharma amb un somriure, obrint els seus ulls immensos – La veritat és que d’haver-hi, no hi ha res i que mai no hi ha res a trobar, però per entendre-ho t’has d’esforçar molt...

- Ja sé que la il·lusió és l’única realitat! – va suplicar Carter – ¡Però dóna’m la clau, per l’amor de Déu!

- La gent d’aquesta Era Final sou els necis més pertinaxos!– va exclamar, furiós, l’ermità - ¡Te la donaré perquè callis d’una vegada i de pas entenguis que buscar és patir i no buscar res és una benedicció!

Bodidharma va ficar una mà dins de la seva túnica, va treure el fardell i el va començar a desembolicar lentament. Vaig contenir la respiració. A les seves mans hi havia un pergami d’aspecte antic enrotllat al voltant d’un objecte allargat d’uns dos pams. En un extrem em va semblar veure un reflex d’argent... Aleshores Randolph Carter se li va acostar, expectant.

- Espera! – el va aturar Bodidharma - Tots els fenòmens són buits, no contenen res que valgui la pena desitjar, com aquesta clau que tant t’atreu, Carter. Abans d’agafar-la, mira-la bé, la veus?

- Naturalment! – va exclamar el somiador.

- La veritable visió no sols és veure veient, també és veure sense veure! – va fer l’ermità amb gravetat obrint desmesuradament els ulls – Torna-la a mirar.

- Ara no hi és! – va xisclar Randolph Carter, astorat. Vaig allargar el cap. El mocador, el pergami i la clau havien desaparegut!

- L’he enviat al buit. – va fer molt seriós l’ermità – No hi és. ¡Comprova-ho!

Es va posar dret i va obrir la seva túnica mostrant-nos sense tallar-se ni un pèl el seu cos corpulent totalment nu. Alexandra va deixar anar una rialleta. Mr. Fly es cargolava silenciosament en un racó. La cara de Randolph Carter era tot un poema.

- No hi ha millor remei que l’aflicció – va fer Bodidharma sentenciós, mentre es cordava la túnica – i no hi ha millor remei que el coneixement. Si no fos per l’aflicció no hi hauria res per crear coneixement. I si no fos pel coneixement, no hi hauria res per negar l’aflicció.

- Hem tornat a perdre la clau! – va sospirar el somiador, desfet - ¿I què hem guanyat?

- Experiència! – va exclamar Sherlock Holmes amb un somriure.

Li brillava la mirada, tot el seu aspecte llançava guspies d’una llum interior. Va fer un gest dramàtic amb la mà, com si presentés un nou número d’un espectacle de màgia.

- El món és ple de coses evidents en les quals ningú no es fixa, absolutament ningú, ni per casualitat – va declarar dramàticament alçant una llosa que hi havia als peus de l’ermità- ¡El nostre venerable amic ens ha fet un elemental joc de mans, Carter, i jo l’he vist perquè m’hi he fixat!

- Perdo facultats! - va dir rient, Bodidharma - Ni els déus ni els homes poden preveure quan una acció donarà el seu fruit...¡Ara, que no faig res des dolent, el meu passat em castiga!

Sherlock Holmes es va incorporar amb el fardell a les mans. El va col·locar sobre el banc de pedra i va obrir parsimoniosament el mocador d'Alexandra David-Néel. Després el va plegar amb molta cura i se'l va guardar a la butxaca de la bata. Es va inclinar per desplegar el descolorit pergami i va alçar els braços en l'aire...

Entre els fins dits del detectiu refulgia una meravellosa clau d'argent amb empunyadura d'or, gastada pels segles. Desprenia una llum mil cops més intensa que la claror de la lluna i estava coberta de punta a punta amb jeroglífics estranys i misteriosos arabescos d'una artesanía exòtica i absolutament desconeguda que es movien com si fossin vius.... només de mirar-la em van arravatar els somnis de moltes vides.

- Holmes, és un bruixot? – va exclamar Carter, bocabadat.

Sherlock Holmes va somriure irònicament: -No, per en endevinació no procedeix mai, és un mitjà detestable que arriba a destruir tota lògica...

Després va examinar llargament la clau de plata amb la seva lupa i va exclamar amb una mirada vagarosa:

- ¡Sí, és magnífica! Naturalment és un nucli i un focus de crims. És l'esquer del diable!

A continuació va deixar la clau sobre el banc i, encuriós, va examinar el pergami que l'embolicava. Estava cobert d'estranyes jeroglífics en una llengua desconeguda, traçats amb un jonc antic.

- Són els mateixos caràcters que vaig veure en un rotlle de paper que tenia el meu amic Warren- va murmurar Randolph Carter agafant-lo amb la punta dels dits – Deia que tenia un origen extraterrestre. Ell sempre s'estremia quan el consultava i jo tremolo sempre que el toco...

- Sembla escrit en llengua *naacal*... – va observar Holmes.

- No, són els caràcters de l'idioma que van portar a la Terra, fa innombrables eres geològiques, els descendents de Cthulhu. – va explicar l'antiquari - Naturalment és la traducció d'un original hiperbori, milions d'anys més antic. Ara estic mirant de desxifrar-lo, però és una empresa gairebé impossible...

D'improvís, Bodidharma, que havia contemplat l'escena en silenci sense parar de somriure, es va aixecar. Amb una mà va arrabassar el pergami que sostenia Carter mentre amb l'altra agafava la clau de plata. L'ermità va avançar lentament i es va plantar davant nostre. Va elevar la clau de plata vers el cel i la va girar nou vegades tot llegint en veu alta la fórmula que atorgava a la clau uns poders sense límits. Tots la vam sentir, tots la recordarem per sempre...

Després va fer una pausa i davant la mirada d'incredulitat de Randolph Carter va prendre una brasa de la foguera, va bufar i la va acostar al

document... El pergamí es va consumir en un foc estrany que no va deixar rastre de cendra.

- Carter, el teu somni no és sinó la suma de tot el que has vist i estimat a la teva infantesa... – li va dir Bodidharma afectuosament – records pastats, cristal·litzats, brunyits per anys de records i d'ensomnis. Sempre podràs tornar-hi si retrocedeixes als pensaments i visions de la teva joventut plena d'anhels. Recorda la fórmula... Però no oblidis que la veritable porta és amagada i no pot ser revelada. Jo només l'he fregat amb la punta dels dits contemplant la ment...

Randolph Carter va tancar els seus ulls somniadors. Quan els va tornar a obrir em va semblar veure una munió de tènues ombres que els abandonaven mentre la seva mirada recuperava la puresa transparent de quan era infant. L'ermità va somriure i va allargar la clau al somniador.

- Ja no la necessito! – va refusar Carter amb un gest – Es quedarà aquí perquè aquí ha volgut venir. Quan vulgui somiar amb la clau de plata vindré al Club dels Troglodites...

La va contemplar uns instants, absort, i la va ficar dins del cofre. Després el va allargar solemnement a Mr. Fly, que el va acceptar amb una inclinació.

– La clau ens ha reunit... ara tots podrem somiar! – va concloure Randolph Carter amb els ulls entelats de llàgrimes.

Bodidharma es va aixecar, ens va fer una profunda reverència i va dir:

- Si tot el que passa per la imaginació dels homes es tradueix en paraules i fets, l'univers es precipitaria en el caos...

Amb un últim gest d'adéu, l'excèntric ermità es va fondre literalment en el buit.

- Tot això ho posaré per escrit! – vaig dir a Sherlock Holmes. – ¡És emocionant!

- Però en la seva narració – em va respondre- no doni preferència a la part dramàtica, visual, emocional, per damunt de l'aspecte científic. Perquè encara que així aconseguixi atreure l'atenció del lector, només li causarà una sensació passatgera, fugaç, que no l'excitarà a l'anàlisi, font de saviesa.

- Així ho faré... – vaig murmurar – Conèixe'l és un autèntic privilegi, senyor Holmes. Espero que no li faltin mai problemes per resoldre...

- L'únic problema que encara em queda per resoldre- va dir Sherlock Holmes filosòficament – és com passar els tristos temps que m'esperen a Londres. Tot comporta una monotonia odiosa. La vida, els casos, el crims... la monotonia sempre troba asil segur a la Terra.

- No pateixi- va fer Mr. Fly col·locant el cofre en un sortint de la balma- Ara tenim la clau de plata...

Continuarà...

*Nota pels socis:
El 2010 el Club dels Troglodites
celebrarà la tradicional assemblea de primavera.*